

Příprava orgánů obce na mimořádné události a krizové situace

Hana Zpěvácová

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Hana Zpěváková**
Osobní číslo: **L13233**
Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**
Studijní obor: **Ovládání rizik**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Příprava orgánů obce na mimořádné události a krizové situace**

Zásady pro vypracování:

- 1. Zpracujte rešerši s důrazem na monografie, studie, stati a články, jakož i analytické materiály a příslušnou dokumentaci z provenience státní správy a samosprávy vztahující se k dané problematice.**
- 2. Analyzujte předmětnou problematiku ve vztahu k stávající úrovni připravenosti orgánů obce na mimořádné a krizové situace, k aktuálním problémům ochrany obyvatelstva.**
- 3. Na základě zjištěných skutečností navrhněte případná doporučení směřující ke zkvalitnění úrovně práce orgánů obce v dané oblasti, zpracujte "Plán odezvy orgánů obce na vznik mimořádné události".**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] LOŠEK, Václav. **Integrovaný záchranný systém. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-287-9.**

[2] ZPĚVÁK, Aleš, František FÍLA, Tereza JONÁKOVÁ a Jiří VÍŠEK. **Ochrana obyvatelstva v republikovém měřítku. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2014, 240 s. ISBN 978-80-7452-044-0.**

[3] SMOLÍK, Josef a Tomáš ŠMÍD. **Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2010, 276 s. ISBN 978-80-210-5288-8.**

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

5. února 2016

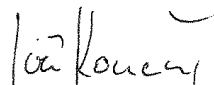
Termín odevzdání bakalářské práce:

9. května 2016

V Uherském Hradišti dne 12. února 2016

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

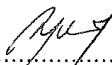
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípuští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti *DT. 4. 2016*

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na zjištění a analýzu připravenosti orgánů obce na mimořádné události a krizové situace. Konkrétně se věnuje obci Staré Město u Uherského Hradiště. Teoretická část pojednává všeobecně o bezpečnostním systému, ochraně obyvatelstva, integrovaném záchranném systému a havarijních plánech.

Praktická část je zaměřena na charakteristiku obce Staré Město, polohu, popis krizové připravenosti a analyzuje možné krizové situace pomocí analytických metod s návrhem opatření. Závěrem je zpracován plán odezvy obce na mimořádné události.

Klíčová slova: krize, krizové řízení, mimořádná událost, obec, živelná pohroma, analýza rizik

ABSTRACT

Bachelor thesis is focused on the identification and analysis the preparation of municipality authorities for emergencies and crisis situations. It specifically concerns the municipality of Staré Město by Uherské Hradiště. The theoretical part deals with the general of the security system, protection of the population, integrated rescue system and emergency plans. The practical part is focused on the characteristic of Staré Město, location, description of the emergency preparedness and analyses possible critical situations by applying analytical methods to the draft measure. At the end is processed a municipalities response plan for emergencies.

Keywords: crisis, crisis management, emergency, municipality, natural disaster, risk analysis

Poděkování

V první řadě bych chtěla poděkovat doc. RSDr. Václavu Loškovi, CSc., který vedl moji bakalářskou práci, dával mi připomínky, cenné rady a věnoval mi svůj čas.

Dále bych ráda poděkovala panu Ing. Jaroslavu Křeháčkovi, vedoucímu oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS Zlínského kraje, za poskytnutí odborných konzultací a potřebných informací.

Motto

„Štěstí není něco, co k člověku přijde jen tak. Přichází spolu s našimi činy.“

Dalajláma

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	7
I TEORETICKÁ ČÁST	8
1 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA STÁTU	9
1.1 BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE.....	9
1.2 BEZPEČNOSTNÍ ZÁJMY ČESKÉ REPUBLIKY.....	11
1.3 BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM STÁTU.....	12
2 HROZBY A RIZIKA	14
3 ORGÁNY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ	17
3.1 ORGÁNY OBCE	17
3.2 FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ KRIZOVÝCH OPATŘENÍ	18
3.3 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY V KRIZOVÉM ŘÍZENÍ	19
4 PŘÍPRAVA ORGÁNŮ OBCE NA MIMOŘÁDNÉ SITUACE	21
4.1 VAROVÁNÍ A VYROZUMĚNÍ	21
4.2 EVAKUACE	22
4.3 NOUZOVÉ PŘEŽITÍ	22
4.4 UKRYTÍ	23
5 CÍL A METODIKA VYPRACOVÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	25
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
6 MĚSTO STARÉ MĚSTO	27
6.1 GEOGRAFIE A GEOLOGIE	27
6.2 PODNEBÍ.....	27
6.3 VODSTVO	28
6.4 SAMOSPRÁVA, OBYVATELSTVO, SPOLEČENSKÝ ŽIVOT	28
7 KRIZOVÁ PŘIPRAVENOST STARÉHO MĚSTA	30
7.1 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE	31
7.2 VÝJEZDY STAROMĚSTSKÝCH HASIČŮ	32
8 ANALÝZA RIZIK	36
8.1 JEDNODUCHÁ BODOVÁ POLO-KVANTITATIVNÍ METODA	36
8.2 METODA EXPERTNÍCH ODHADŮ.....	39
8.3 SHRnutí ANALÝZY RIZIK A NÁVRH OPATŘENÍ.....	43
8.4 PLÁN PLOŠNÉHO POKRYTÍ	45
9 PLÁN ODEZVY MĚSTA STARÉ MĚSTO NA VZNIK MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	46
ZÁVĚR	56
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	60
SEZNAM OBRÁZKŮ	61
SEZNAM TABULEK	62
SEZNAM PŘÍLOH	63

ÚVOD

V našem každodenním životě nám hrozí různá rizika, krizové situace, aniž si to vůbec uvědomujeme. Rizika a hrozby představují pro každého člověka nebezpečí, která mohou vyústit v ohrožení jeho života, zdraví a majetku.

S pojmy jako mimořádná událost, havárie, riziko, se setkáváme často, ale dokud se nestanou přímo nám, nezabýváme se jimi. O to je potom těžší se s následky mimořádné události vypořádat. Nebýt připraven a nevědět, jak postupovat je bohužel velmi časté. Určitě by to ale mělo být jinak v případě státu, krajů, měst a obcí.

V bakalářské práci budu analyzovat připravenost orgánů obce na mimořádné události a krizové situace. Konkrétně jsem si zvolila město Staré Město, kde celý život žiji a kde jsem osobně zažila jednu z mimořádných událostí a to povodně v roce 1997, největší přírodní katastrofu od konce 2. světové války. Zde se projevila připravenost či nepřipravenost hasičských sborů, vojáků, záchranářských týmů, policie, města a státní správy. Podle mého názoru je připravenost obce a samotných občanů k řešení krizových situací jedním z nejzásadnějších preventivních opatření proti jejich následkům.

Další nejčastější naturogenní mimořádné události jsou přívalové deště, vichřice, sněhové kalamity a požáry. Velmi často se setkáváme s událostmi antropogenního charakteru jako havárie způsobené dopravními prostředky, narušení dodávek plynu, elektřiny, vody. V současné době čelíme další velké hrozbě – teroristickým útokům.

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat a popsat mimořádné události, které mohou v obci nastat, vyhodnotit, jak jsou na ně orgány obce připraveny, jak by postupovaly a navrhnout patřičná opatření.

V teoretické části popisuji bezpečnostní politiku státu, krizové řízení, integrovaný záchranný systém a přípravu orgánů obce na krizové situace všeobecně.

V praktické části přibližuji historii města Staré Město, jeho přírodní zdroje, nejpravděpodobnější ohrožení. Také popisuji činnost místního hasičského sboru, který je nezastupitelnou složkou při řešení mimořádných událostí, při záchranných a likvidačních pracích.

Podrobněji rozebírám jednotlivé mimořádné události a připravenost orgánů obce na jejich řešení. Při analýze rizik aplikuji jednoduchou bodovou polo-kvantitativní metodu a metodu expertních odhadů a ke zjištěným výsledkům navrhuji opatření. K získávání informací pro analýzu využívám sběr dat. Výstupem práce je plán odezvy orgánů obce na vznik mimořádné události, který mohou použít orgány krizového řízení ve Starém Městě.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA STÁTU

Bezpečnost České republiky je založena na principu zajištění bezpečnosti jedince, ochrany jeho života, zdraví a majetku. K tomu je nutné zajištění bezpečnosti státních institucí a rozvíjení procesů a nástrojů k posilování ochrany obyvatelstva a jeho bezpečnosti. Primárně je za to odpovědná vláda, ale pro snižování rizik hrozeb je nutná spolupráce občanů, podnikajících právnických a fyzických osob a orgánů veřejné správy. Bezpečnostní politika ČR vychází z principu nedělitelnosti bezpečnosti a řídí se specifickými zájmy a solidariitou se spojenci v Severoatlantické alianci (dále jen NATO) a Evropské unii (dále jen EU). Bezpečnostní politika je činnost, jejíž základ tvoří souhrn prioritních státních zájmů, cílů a nástrojů jejich dosažení. Konkrétní kroky a opatření bezpečnostní politiky by se měly odvíjet od vymezení bezpečnostních zájmů státu, analýzy bezpečnostního prostředí a vyhodnocení zdrojů státu, identifikace hrozeb a rizik a vyhodnocování jejich dopadů. [1]

Bezpečnostní politiku státu tvoří tyto základní komponenty:

- zahraniční politika v oblasti bezpečnosti
- obranná politika
- politika v oblasti vnitřní bezpečnosti
- hospodářská politika v oblasti bezpečnosti
- politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu.

Česká republika neustále monitoruje a vyhodnocuje situaci na svém území i působení vnějších vlivů na stát a jeho bezpečnost.

V rámci zajištění bezpečnosti je nutná aktivní účast v systému NATO a rozvoj schopností EU pro zvládání krizí a spolupráce s partnerskými zeměmi.

Česká republika vidí největší hrozbu v negativních postojích vůči hodnotovým základům společnosti, které zpochybňují principy demokratického státu. Jejich nositeli jsou například nestátní aktéři a jejich uskupení sympatizující s těmito myšlenkami. Jako hrozbu je nutno vnímat oslabené státy, zneužívání informací, extremismus, zvyšování kriminality, ozbrojené konflikty, migrace, závislost na strategických surovinách, terorismus, šíření zbraní hromadného ničení, korupce, organizovaný zločin atd. [2]

1.1 Bezpečnostní strategie

Bezpečnostní strategie České republiky je základní dokument bezpečnostní politiky ČR. Jedná se o koncept realizace bezpečnostní politiky státu. Představuje nástroje, přístupy a opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany občanů a státu. První byla schválena v roce

1999, novelizace proběhla v roce 2001, další novelizace byly v roce 2003 a 2011. Poslední aktualizace spadá do února roku 2015.

Aktualizovaná verze zohledňuje a popisuje změny bezpečnostního prostředí, včetně klíčových hrozeb v euroatlantickém prostoru. Jejím cílem je zajistit systémový a koordinovaný rámec prosazování bezpečnostních zájmů ČR. Bezpečnostní strategie ČR představuje základní hodnoty, zájmy, přístupy, ambice a nástroje ČR při zajišťování své bezpečnosti:

- „Východiska bezpečnostní politiky ČR“ formulují principy, na nichž je bezpečnostní politika ČR založena.
- „Bezpečnostní zájmy ČR“ definují životní, strategické a další významné zájmy ČR.
- „Bezpečnostní prostředí“ identifikuje nejvýznamnější trendy, faktory a konkrétní hrozby v bezpečnostním prostředí, v němž ČR ochraňuje a prosazuje své zájmy.
- „Strategie prosazování bezpečnostních zájmů ČR“ vymezuje přístupy k ochraně bezpečnostních zájmů ČR a specifikuje multilaterální a národní nástroje jejich prosazování, včetně stručného popisu bezpečnostního systému ČR. [3]

Změny Strategie oproti verzi z roku 2011:

Řada východisek a hrozeb uvedených v Bezpečnostní strategii ČR 2011 zůstává v platnosti. Zatímco Strategie 2011 hovořila o dopadech konfliktů za hranicemi Evropy, dnes musíme brát vážně obavy zejména pobaltských států z případné agrese Ruska, třebaže nejednoznačným hybridním způsobem. Za asymetrickou hrozbu strategické povahy dokument nově označuje snahu Ruska (které ovšem přímo nejmenuje) zneužívat pozici výhradního dodavatele strategických surovin či tranzitní země k prosazení vlastních politických a bezpečnostních zájmů. Dále je zde patrná hrozba v podobě konfliktů v evropském sousedství. Sem můžeme zařadit nejen zmražené konflikty ve východní Evropě, ale zejména občanskou válku v Sýrii a výboje Islámského státu. Do seznamu hrozeb je zahrnut i extremismus a nárůst interetnického¹ a sociálního napětí (existence sociálně vyloučených lokalit a sociálních skupin se podílí na tvorbě kriminogenního prostředí, vyvolává interetnické a sociální napětí, které následně využívají nejrůznější extremistické skupiny). [4]

---

¹ Interetnické konflikty jsou nejzávažnějším projevem napětí mezi odlišnými etnickými skupinami.

Změny oproti bezpečnostní strategii z roku 2011 se prakticky týkají jen tří oblastí: reflexe změn mezinárodního prostředí (Rusko / Ukrajina, Blízký východ), politických důrazů současné vlády (zvyšování obranných výdajů, bezpečnostní rozměr EU) a rostoucího významu kybernetické bezpečnosti.

Dle mého názoru je velmi důležitá otázka financování bezpečnosti ČR. Uvádí se zde, že se po letech bezprecedentního propadu výdajů na obranu vláda zavázala k postupnému zvyšování rozpočtu na obranu na úroveň 1,4 % HDP do roku 2020, což nevidím jako velký posun oproti minulé strategii. Radíme se tak stále na poslední příčky v žebříčku zemí dle výdajů na obranu.

1.2 Bezpečnostní zájmy České republiky

Bezpečnostní zájmy jsou prioritní pro zabezpečení a ochranu obyvatelstva. Rozlišují se podle důležitosti a jedná se o:

životní zájmy, strategické zájmy a další významné zájmy.

Základním životním zájmem je zajištění celistvosti a politické nezávislosti ČR, zachování demokratického státu a ochrana základních lidských práv a svobod. Ochrana životních zájmů státu je základní povinností vlády. Pro jejich zajištění a obranu je ČR připravena využít všech legitimních postupů. Aby byly zajištěny základní životní zájmy, k tomu podpůrně slouží strategické zájmy: bezpečnost a stabilita v euroatlantické oblasti, prevence a zvládání regionálních konfliktů, efektivnost OSN, soudržnost a efektivnost NATO a EU, kontrola konvenčního zbrojení v Evropě, podpora regionální spolupráce, mezinárodní stabilita, podpora demokracie, zajištění vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva, ekonomická bezpečnost, konkurenceschopnost ekonomiky, zajištění energetické, surovinové a potravinové bezpečnosti, prevence a potlačování bezpečnostních hrozeb ovlivňujících bezpečnost ČR a jejich spojenců. K jejich prosazování jsou voleny postupy a prostředky přiměřené situaci.[3]

Mezi další významné zájmy patří snižování kriminality s důrazem na hospodářskou kriminalitu, vytváření podmínek pro tolerantní společnost, zvyšování efektivity státních institucí, spolupráce veřejné správy s občany a podnikajícími fyzickými a právnickými osobami, rozvoj občanských sdružení, veřejná informovanost, vědecko-technický rozvoj, ochrana životního prostředí a další. Účelem prosazování těchto zájmů je přispět k zajištění životních a strategických zájmů a zvyšovat odolnost společnosti vůči bezpečnostním hrozbám.

1.3 Bezpečnostní systém státu

K zajištění bezpečnostních zájmů Česká republika vytváří komplexně uspořádaný systém, a to propojením roviny politické, hospodářské, finanční, legislativní, vojenské bezpečnosti, právní a sociální. Jde o legislativní vymezení působností a vazeb složek zákonodárné, výkonné, soudní moci, územní samosprávy, právnických a fyzických osob a určení jejich povinností. Hlavní funkcí bezpečnostního systému ČR je řízení složek odpovědných za zajištění bezpečnostních zájmů ČR. Tato zodpovědnost spadá také na státní orgány, orgány územní samosprávy, právnícké i fyzické osoby. [3]

Centrální úroveň tvoří: prezident republiky, Parlament ČR, vláda, Bezpečnostní rada státu a ústřední správní úřady.

Prezident republiky je především vrchním velitelem ozbrojených sil, má právo účastnit se zasedání Bezpečnostní rady státu, na návrh vlády může nařídit některá mimořádná opatření.

Parlament ČR tvoří základní předpoklady realizace bezpečnostní politiky, rozhoduje o vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu, rozhoduje o vyslání vojsk ČR mimo území a o pobytu cizích vojsk na území ČR.

Vláda je hlavním výkonným orgánem bezpečnostního systému, projednává a navrhuje právní předpisy a strategie. Uskutečňuje bezpečnostní politiku a je odpovědná za bezpečnostní systém, zřizuje pracovní orgány, kterými jsou Bezpečnostní rada státu (BRS) a Ústřední krizový štáb (ÚKŠ).

Bezpečnostní rada státu je stálým pracovním orgánem vlády pro koordinaci problematiky bezpečnosti ČR a přípravu návrhů opatření k jejímu zajišťování. Jejími stálými pracovními orgány jsou Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky, Výbor pro obranné plánování, Výbor pro civilní nouzové plánování, Výbor pro zpravodajskou činnost a od roku 2014 Výbor pro vnitřní bezpečnost.

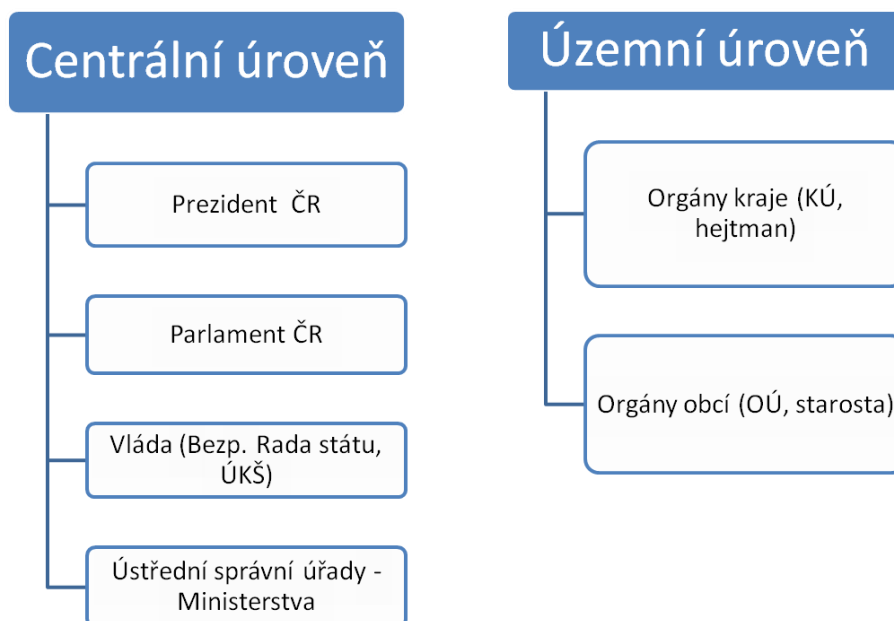
Mezi **ústřední správní úřady** patří zejména Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo obrny, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo financí, Ministerstvo zdravotnictví, dále pak Správa státních hmotných rezerv, Státní úřad pro jadernou bezpečnost a Národní bezpečnostní úřad. Součástí bezpečnostního systému jsou i Česká národní banka, orgány soudní moci, ozbrojené síly, zpravodajské služby a záchranné sbory.

Orgány kraje se ve spolupráci s ústředními orgány podílejí na zajištění bezpečnostního systému kraje.

Na úrovni krajů a určených obcí jako koordinační orgány pro přípravu na krizové situace a jejich řešení působí bezpečnostní rady krajů a bezpečnostní rady obcí. Pracovním orgánem hejtmána nebo starosty obce k řešení krizových situací jsou u krajů krizové štáby krajů a u obcí krizové štáby obcí. [1]

Dle mého zjištění je ve Zlínském kraji nejobávanější krizovou situací povodeň. Několikrát byl vyhlášen stav nebezpečí, např. v roce 2006 a 2010, v roce 2006 byl vyhlášen i nouzový stav. V ostatních krajích se jednalo o sesuv skalního masivu, poruchu vodního díla, únik nebezpečné látky a orkán Kyrill.

Krizová legislativa je v České republice na relativně vysoké úrovni.

Obrázek 1 Bezpečnostní systém státu [vlastní]

2 HROZBY A RIZIKA

Dopady mimořádných událostí zasahují jak přímé oběti a jejich blízké, tak pracovníky krizového řízení, příslušníky zasahujících jednotek, zdravotníky a dobrovolníky. Zprostředkovaně přes média však mimořádná událost dopadá na velký okruh obyvatel. Mimořádná událost vyvolává u zasažených osob specifické potřeby, při jejich uspokojení se vychází z hierarchického uspořádání potřeb (Maslowova pyramida)². [5]

Hrozba je proces s destruktivními událostmi, má za následek zrychlenou spotřebu statků a služeb. Je to vlastně blízkost něčeho zlého. Zároveň poskytuje příležitost zlepšit či obnovit často zastaralou infrastrukturu.

Riziko je vlastnost hrozby. Má dva parametry. První parametr charakterizujeme jako určitou pravděpodobnost vzniku jevů, událostí, procesů. Druhý parametr charakterizujeme jako velikost nebezpečí jevů, událostí, procesů. Tedy jejich schopnost omezit, ohrozit, poškodit, ničit, devastovat a likvidovat životy, zdraví, majetek, životní prostředí, kulturní hodnoty.

Riziku nelze přiřadit ani místo, ani čas a mnohdy ani objekt nebo subjekt, protože nevíme kdy a kde jev, událost, proces bude realizovat svou hrozbu. O riziku hovoříme v případě, že potřebujeme určit, nebo popsat pravděpodobnost vzniku jevu, události, procesu a jeho pravděpodobné následky, tedy jednoznačně ještě před vznikem zkoumaného jevu, události, procesu. [6]

Dělení hrozeb: Naturogenní
                      Antropogenní
                      Mimořádné události způsobené smíšenými příčinami

Základní dělení přírodních mimořádných událostí:

- Abiotické mimořádné události – způsobené neživou přírodou
- Biotické mimořádné události – způsobené živou přírodou

---

² **Maslowova pyramida** je hierarchie lidských potřeb, kterou definoval americký psycholog Abraham Harold Maslow v roce 1943. Podle této teorie má člověk pět základních potřeb (od nejnižších po nejvyšší - společně pak tvoří tzv. „pyramidu“)

Tabulka 1 Zdroje přírodních hrozeb a jejich příklady [vlastní]

ZDROJE PŘÍRODNÍCH HROZEB	
EXTRÉMY POČASÍ	Globální klimatické změny, dlouhotrvající sucho, sněhové kalamity, bouřky, vichřice, přívalový déšť, krupobití, požáry, povodně, záplavy, protržení hrází, dlouhodobé inverzní situace, silné mrazy a vznik námraz, mlhy - dlouhodobá ztráta viditelnosti
TEKTONICKÁ ČINNOST A POHYBY PŮDY	Zemětřesení, vulkány, sesuvy půdy, laviny, propad zemských dutin, půdní eroze
NÁKAZY	Epidemie, epizootie, pandemie, epifytie (hromadné nákazy polních kultur), přemnožení přírodních škůdců, parazitů, živočišní a rostlinní vetřelci, rychlé vymírání druhů
JINÁ PŘÍRODNÍ OHROŽENÍ	Zhoršení jakosti ovzduší, zvýšené radioaktivní pozadí krajiny, pád meteoritu, neznámé vlivy na zdraví lidí, úniky plynu ze zemského nitra, výbuch supernovy, přepólování zemských pólů, narušování krajinných celků a celkové ekologické rovnováhy, narušování ozónové vrstvy z důvodů velké produkce metanu (velkochovy hospodářských zvířat)

Na základě úkolu vyplývajícího z **Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020** (s výhledem do roku 2030) - byla provedena analýza hrozeb pro Českou republiku. Výstupem pracovní skupiny (HZS ČR, zástupci Ministerstva vnitra-generálního ředitelství HZS ČR a zástupců dotčených ministerstev a jiných ústředních správních úřadů) je stanovení typů nebezpečí, pro které bude zpracován typový plán. Mezi typy nebezpečí s nepřijatelným rizikem patří dlouhodobé sucho, extrémně vysoké teploty, přívalová povodeň, extrémní vítr, epidemie – hromadné nákazy osob, epifytie – hromadné nákazy polních kultur, epizootie – hromadné nákazy zvířat. [34]

Tabulka 2 Přehled antropogenních hrozeb a jejich formy [vlastní]

PŘEHLED ANTROPOGENNÍCH HROZEB	
TECHNOGENNÍ HROZBY	Chemické a ropné havárie, velké dopravní katastrofy, narušení energetických a telekomunikačních sítí, destrukce staveb, požáry, exploze, radiační nehody, důlní neštěstí, narušení hrází vodohospodářských děl, znečištění životního prostředí rozsáhlými haváriemi
EKOLOGICKÉ (ENVIRONMENTÁLNÍ) HROZBY	Kontaminace vod, ekoterorismus, masový úhyn živých organismů, emise škodlivých látek, havárie v odpadovém hospodářství, kontaminace půdy
AGROGENNÍ HROZBY	Eroze půdy, nevhodné používání hnojiv, znehodnocení vodních zdrojů, vysychání vodních zdrojů, Monokulturní zemědělská výroba, - Zhoršení kvality zemědělské produkce vlivem velkoprodukce (rostlinné i živočišné)
SOCIOGENNÍ HROZBY	Narušení dodávek elektrické energie, potravin, léků, pitné vody, ropy, ropných produktů, finančního hospodářství státu, vojenské, bezpečnostní mimořádné události

Antropogenní nebezpečí s nepřijatelným rizikem dle výše uvedené pracovní skupiny představuje narušení dodávek potravin nebo pitné vody velkého rozsahu, narušení významných elektronických komunikací, zvláštní povodeň, únik NCHL, radiační havárie, narušení dodávek plynu, ropy a elektrické energie, migrační vlny, terorismus a narušení finančního hospodářství státu. Na celostní úrovni bylo identifikováno 72 typů nebezpečí a 22 jich bylo označeno s nepřijatelným rizikem. Jedná se o situace, s kterými již má Česká republika zkušenosti, ale i o situace, které u nás dosud nenastaly a přesto je nutné přijímat opatření k jejich eliminaci. [34]

3 ORGÁNY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ

Na přípravě na mimořádné události a na provádění záchranných a likvidačních prací se účastní orgány veřejné správy:

- Ministerstvo vnitra
- ostatní ministerstva a ústřední správní úřady
- Hasičský záchranný sbor ČR (HZS ČR)
- orgány krajů (hejtman kraje a krajský úřad)
- orgány obcí s rozšířenou působností
- orgány obcí [7] , na které ve vztahu k cílům mé práce soustředím následující pozornost.

3.1 Orgány obce

Dle zákona o IZS orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva. Úkoly obecního úřadu v IZS při koordinaci prací se soustředí hlavně na ochranu obyvatelstva v obci.

Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací:

- zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím
- organizuje po dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce
- je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci.

Starosta obce v případě potřeby a po dohodě s velitelem zásahu se podílí:

- na zajišťování a realizaci opatření ochrany obyvatelstva,
- provádění záchranných a likvidačních prací,
- na odstraňování následků mimořádné události. [7]

Bezpečnostní rada obce určená HZS kraje je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. Starosta obce si za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení může zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán. Krizový štáb obce v rámci připravenosti na řešení krizových situací přiměřeně vykonává činnosti bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností.

Předsedou bezpečnostní rady obce je starosta obce, který jmenuje členy bezpečnostní rady, a to: místostarostu, tajemníka obecního úřadu, příslušníka Policie ČR, velitele Sdružení dobrovolných hasičů obce, zaměstnance určené obce.

3.2 Finanční zabezpečení krizových opatření

Zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon: Ministerstva a ostatní ústřední správní úřady, kraje a obce ve svých rozpočtech na určitý rok vyčleňují potřebné finanční prostředky na zajištění přípravy na krizové situace. Ministerstvo financí po projednání s Ministerstvem vnitra navrhuje účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků. Použití financí z této rezervy na prevenci krizových situací je možné pouze ve vazbě na mimořádné události podle zákona o IZS.

Financování integrovaného záchranného systému:

- finanční prostředky ke krytí výdajů spojených s činností IZS uplatňuje MV a kraj v návrhu svého rozpočtu
- k úhradě mimořádných výdajů vzniklých důsledkem provádění záchranných a likvidačních prací může být použita rezerva finančních prostředků
- vláda nebo orgány kraje hradí náklady vynaložené složkami IZS ke krytí výdajů vzniklých při nasazení sil a prostředků složek IZS v případě, že neuhrazení těchto nákladů by mohlo ohrozit funkčnost složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací. [8]

Obce a kraje musí prokazatelně doložit Ministerstvu pro místní rozvoj do jaké míry jsou schopny situaci řešit z vlastního rozpočtu. Ministerstvo pro místní rozvoj poté ve spolupráci s Ministerstvem financí vyhotoví návrh strategie obnovy postiženého území. V usnesení vlády „O Strategii obnovy postiženého území“ vláda uloží ministrům příslušných resortů předložit návrh dokumentace programu pro pomoc postiženým oblastem, poskytnutí dotací a uvolnění finančních prostředků ze státního rozpočtu. [8]

Použití finančních prostředků:

Finanční prostředky jsou určeny zejména na pokrytí prvotních nákladů a nezbytná opatření v rámci řešení krizové situace (nákup materiálu, drobného hmotného dlouhodobého majetku, nákup vody, paliv a energie a na opravy), např. na nákup vysoušečů zdiva, odvlhčovačů, čerpadel, motorových pil a vyprošťovacího zařízení, zdravotnického materiálu a léků, desinfekčních prostředků, odvoz odpadu, revize elektroinstalace a posudky statika, nákup očkovacích vakcín, monitorování vody a půdy, rozborů pitné vody a obnovu dodávek pitné vody, elektřiny, plynu, nákup a opravy zničeného zařízení, stavební úpravy, demolice nebezpečných a život ohrožujících staticky narušených objektů, odstranění náplav, vyvrácených nebo rozlomených dřevin, stavební sutě a zbytků zničených objektů odčerpání vody ze sklepů a skladů, odvlhčení a vysoušení objektů, stěhování, úklid veřejného prostranství,

na provizorní přechody, odvoz naplavenin, ochranné pomůcky, nouzové ubytování a stravování apod.

Další možnosti financování následku živelních pohrom:

- Vydání státních dluhopisů podle zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech
- Daňová opatření
- Využití mimorozpočtových zdrojů (státní fondy)
- Úhrada škod pojišťovnami
- Sociální výpomoc občanům
- Fond solidarity
- Fondy Evropské unie
- Finanční dary od domácích fyzických a právnických osob
- Finanční dary ze zahraničí a občanská solidarita [8]

3.3 Jednotky požární ochrany v krizovém řízení

Jednotky PO jsou tvořeny hasiči, požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava, nástroje, agregáty). Jednotky PO jsou zřizovány státem nebo obcemi pro provádění základních úkolů (dle *zákona č. 133/1985 Sb.*, o požární ochraně) jako jsou požární zásah a záchranné práce při živelních pohromách a jiných MU.

Mimo to plní také úkoly na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva. Obsahem záchranných prací jednotek PO je odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedoucí k přerušení jejich příčin. [9]

Jednotku sboru dobrovolných hasičů (JSDH) obcí zřizují obce. Výkon služby vykonávají členové, které obec do jednotky určila a to dobrovolně. Povinnost zřídit jednotku PO ukládá obci zákon o požární ochraně a jde o samostatnou působnost obce.

Obce mají povinnost si vzájemně poskytovat pomoc při požárech a jiných mimořádných událostech. Velitele jednotky SDH jmenuje a odvolává starosta obce a to po vyjádření HZS kraje k jeho způsobilosti vykonávat funkci velitele.

1. 1. 2016 nabyl účinnosti zákon 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru ČR, který nahradil stávající zákon z roku 2000. Nově se v zákoně objevují problematiky jako nakládání s informacemi, možnost vstupování do evidence obyvatel, povinnost příslušníků sboru zasáhnout i v době, kdy nejsou ve službě, kontrola komínů a také je pamatováno na dobrovolné hasiče. Počítá se s jejich využitím při stavu ohrožení státu nebo při válečném

stavu a je také postaráno o dotace. 27. 1. 2016 byly schváleny dotace pro dobrovolné hasiče, které mají posloužit na nákup dopravních automobilů nebo na stavbu nových a rekonstrukci stávajících hasičských zbrojnic v obci. Tyto dotace nyní mohou využít i jednotky v kategorii JPO V, což je zajisté dobrá zpráva.

4 PŘÍPRAVA ORGÁNŮ OBCE NA MIMOŘÁDNÉ SITUACE

Řešení mimořádných událostí je nutné předcházet, proto se provádí preventivní činnosti, které mohou zmírnit negativní důsledky mimořádných událostí. Dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému ve znění pozdějších předpisů orgány obce zajišťují připravenost obce na mimořádné události a podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva. Krizové situace řeší zákon č. 240/2000 sb., o krizovém řízení, kde starosta obce zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací, ostatní orgány obce se na této připravenosti podílejí. Obecní úřad poskytuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu obce s rozšířenou působností, podílí se na zajištění veřejného pořádku. [2]

Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí starosta obce zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách obce. Vydává nařízení obce, které nabývá účinnosti vyvěšením na úřední desce. Finanční náklady potřebné na tvorbu krizových opatření, které stanovuje obec, hradí obec z obecního rozpočtu.

Ochraně obyvatelstva na území České republiky je věnována pozornost již mnoho desítek let, s ohledem na události, které se v minulosti odehrály a odehrávají se i nyní. Jde o proces, který se neustále vyvíjí. Trendy v ochraně obyvatelstva ovlivňují bezpečnostní prostředí. Cílem problematiky ochrany civilního obyvatelstva je snaha zabránit možné změně situace k horšímu. [10]

V případě hrozby mimořádné události obecní úřad zajišťuje varování a poskytnutí tísňových informací, evakuaci obyvatel obce, nouzové přežití, ukrytí, zajištění a označení nebezpečných oblastí.

4.1 Varování a vyrozumění

Varování lze chápat jako ucelený souhrn organizačních, technických a provozních opatření, které zabezpečí včasné předání informace o hrozící nebo již vzniklé mimořádné události. Při hrozbě mimořádné události je nutné zabezpečit vyrozumění složek IZS.

Varování obyvatelstva je primárním úkolem státu, který je zastoupen především HZS ČR a obcí. Jeden ze základních způsobů varování je vyhlášení varovného signálu pomocí koncových prvků jednotného systému varování a vyrozumění (JSVV).

Varovný signál je legislativně ukotven vyhláškou Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb.

Je charakterizován kolísavým tónem v délce 140 s. Elektronické sirény a místní informační systém (MIS) vytváří signál změnami tónu od 180 Hz do 400 Hz. Po ukončení varovného

signálu zaznívá informace: „Všeobecná výstraha“, „Nebezpečí zátopové vlny“, „Chemická havárie“, „Radiační havárie“. [2]

Vyrozumění je komplexní souhrn organizačních, technických a provozních opatření, které zabezpečují včasné předání informací o hrozící nebo již vzniklé mimořádné události složkám IZS, orgánům územní samosprávy a státní správy, právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám dle havarijních a krizových plánů. [11]

Komunikační prostředky: telefonní spojení, rádiové spojení, osobní svolávací přijímače, sirény, atd.

Požární poplach je určen pro svolání jednotek požární ochrany dobrovolných hasičů, a nejedná se o varovný signál. Průběh signálu se řídí vyhláškou MV č. 380/2002 Sb., pro rotační sirény a elektronické koncové prvky ve dvou vzájemně odlišných verzích:

Rotační sirény – přerušovaný tón v trvání 60s, motor je na dobu 25s napájen, na dobu 10s je vypnuto a poté na 25s zase zapnuto.

Elektronické koncové prvky – střídání tónů 200 Hz a 400 Hz po dobu 2s, s mezerou 2s.

Po ukončení zazní informace „Požární poplach“. [2]

4.2 Evakuace

Jedná se o účinné opatření pro ochranu obyvatelstva. Evakuace se realizuje v době, kdy mimořádná událost hrozí nebo je v počáteční fázi. Jedná se o přemístění osob, hospodářských zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, strojů, materiálů do míst, která zajišťují náhradní ubytování, ustájení nebo uskladnění. [11]

Evakuace může být samovolná nebo řízená. Můžeme ji řídit na základě plánů:

- požární evakuační plán dle vyhlášky č. 246/2001 Sb., o požární prevenci
- plán evakuace dle havarijního plánu kraje
- plán evakuace dle vnějšího havarijního plánu

4.3 Nouzové přežití

Nouzové přežití lze definovat jako poskytnutí nouzového ubytování obyvatelstvu, zásobování potravinami a pitnou vodou, poskytnutí základní zdravotnické pomoci. Do krizových plánů se zahrne přednostní nouzové zásobování vodou: správních úřadů, školských, zdravotnických, sociálních a jiných zařízení, ozbrojených sil a bezpečnostních sborů a prvků kritické infrastruktury. Organizační zabezpečení je připravováno na všech stupních veřejné správy počínaje obcemi v souladu s právními předpisy na řešení krizových situací. [12]

4.4 Ukrytí

Ukrytí chápeme jako využití úkrytů civilní ochrany a různých vhodných prostor, které se svými dispozicemi musí přizpůsobit ochraně obyvatel. Může být zabezpečeno v improvizovaných úkrytech nebo ve stálých úkrytech civilní ochrany (stálé prostory v podzemí budov, staveb, atd.)³

V současnosti existuje cca 5 000 trvalých úkrytů civilní ochrany (CO), ochranný systém pražského metra a Strahovského tunelu. V ČR se nachází stálé úkryty pro 12% obyvatelstva, ale tento podíl klesá, dnes je to méně jak 10%. [2]

Cíle krizového plánování jsou:

- vytvoření podmínek, které budou zamezovat vzniku mimořádných situací
- zajištění připravenosti potřebných sil a zdrojů pro zvládnutí mimořádných situací
- vytvoření struktury subjektů, které se podílí na plnění úkolů krizového řízení
- vytvoření databáze údajů o subjektech krizového řízení
- zabezpečení hmotných potřeb pro subjekty krizového řízení
- stanovení státní hmotné rezervy
- stanovení hospodářských opatření za krizových situací
- zpracování metodických pokynů pro pracovníky krizového řízení
- zpracování plánovací a řídicí dokumentace pro řešení mimořádných situací
- příprava informačního systému pro obyvatelstvo
- zabezpečení psychosociální pomoci. [13]

Součástí *plánovací dokumentace* je „Krizový plán“. Slouží k přesnému stanovení opatření a postupů v případě vzniku krizové situace. Vzniká na všech úrovních orgánů krizového řízení veřejné správy. Je aktualizován ve čtyřletých intervalech, ale v případě potřeby je možná změna kdykoli bez ohledu na interval aktualizace.

Krizový plán se skládá ze tří částí: *základní, operativní a pomocná část*.

---

³ Vyžaduje-li to situace, může být kapacita úkrytu překročena nejvýše o 20 %.

Dalším dokumentem je plán krizové připravenosti, který se týká státních a veřejných institucí určených nadřazeným orgánem. Zde se jedná například o ozbrojené síly, záchranné sbory, zdravotnická a školská zařízení. Skládá se ze stejných částí jako krizový plán.

Z výše uvedeného vyplývá, že se Česká republika intenzivně zabývá problematikou ochrany obyvatelstva. Má propracované krizové a havarijní plány, zákony, vyhlášky, předpisy, které se již několikrát změnilly a reagovaly tak na aktuální situaci. Klíčovým dokumentem popisujícím systém ochrany obyvatelstva v celé jeho komplexnosti je *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*.

Domnívám se, že je dobře provázána spolupráce složek IZS, orgánů státní správy a orgánů územní samosprávy, což vidím jako nezbytné v oblasti krizového řízení a jeho správného fungování.

Zajisté existují oblasti ke zlepšení a rozvoji, dle mého názoru je to například problematika financování krizového řízení, personálního zabezpečení jak po stránce kvantitativní, tak kvalitativní a také to, že často obce nemají dobře propracovanou oblast krizového řízení a jednají operativně dle aktuální situace. Ze všeho nejdůležitější je ale prevence, což dokazuje vznik již výše zmíněné Koncepce ochrany obyvatelstva.

Významnou otázkou řešené problematiky je pojmový aparát. Terminologie je velmi obsáhlá, v příloze uvádím základní pojmy z oblasti krizového řízení.

5 CÍL A METODIKA VYPRACOVÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je zjištění nejpravděpodobnějších rizik, která mohou v obci nastat, analýza jejich dopadu na obyvatele a okolní životní prostředí a rozbor připravenosti příslušných orgánů obce na jejich řešení.

Ve své práci aplikuji analyticko-syntetickou metodu, sběr dat, jednoduchou bodovou polokvantitativní metodu (PNH) k určení rizikového stupně nebezpečí nepříznivých událostí a pro stanovení procentuálního rizika MU ohrožujících město použiji metodu expertních odhadů. Na základě zjištěných informací a jako výstup bakalářské práce vypracuji plán odezvy orgánů obce na vznik mimořádných událostí, který může pomoci orgánům obce při řešení mimořádných událostí.

Podklady budu čerpat z odborné literatury vztahující se k dané problematice, oficiálních informačních zdrojů a také prostřednictvím konzultací na městském úřadě ve Starém Městě, u místních dobrovolných hasičů a zejména u HZS Zlínského kraje na pracovišti prevence, ochrany obyvatelstva a krizového řízení v Uherském Hradišti.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 MĚSTO STARÉ MĚSTO

Staré Město je archeologickým nalezištěm celoevropského významu. Souvisí to s obdobím raného středověku, kdy jako hlavní část významné sídelní aglomerace Velké Moravy bylo domovem našich předků. První Slované se zde usídlili již v 1. polovině 6. století. Svědectvím jsou hroby, které zde po nich zůstaly. Charakteristická pro zdejší osídlení byla řemeslná výroba, zejména kovolitectví, kovotepectví, kovářství, šperkařství, koželužství i sklářství.

Po řadu let bylo Staré Město spjato s Uherským Hradištěm a plnilo funkci jeho předměstí s názvem Staré Město u Uherského Hradiště. Od 1. ledna 1991 se stalo samostatnou obcí a od 1. ledna 1996 byl změněn název obce na Staré Město. **Městem** bylo vyhlášeno 1. listopadu 1997. [24]

6.1 Geografie a geologie

Staré Město leží v těsné blízkosti Uherského Hradiště na pravém břehu řeky Moravy v Dolnomoravském úvalu v nadmořské výšce 180–190 m, na železniční trati Břeclav – Přerov, na mezinárodní silnici E 50 a silnici I. třídy I/55. Katastr měří 2 084 ha. Z geologického hlediska se nachází v tzv. vídeňské pánvi obklopené pahorkatinami a vrchovinami pásma Západních Karpat. Z mineralogického hlediska jsou štěrky a písky, na kterých Staré Město stojí, docela zajímavé. Obsahují celou řadu běžných i vzácných nerostů, např. turmalín, jaspilit, titanit, epidot, andalusit a jiné nerosty z Jeseníků, pelosiderit a glaukonit z Beskyd nebo menilitové břidlice z Chřibů. [24]

6.2 Podnebí

Dolnomoravský úval náleží do teplé klimatické oblasti s dlouhým až velmi dlouhým, velmi teplým a suchým létem, s teplým až mírně teplým jarem i podzimem a zimou krátkou, mírně teplou a suchou, s krátkým trváním sněhové pokrývky⁴. Průměrné roční teploty se zde pohybují v rozsahu 8 až 9 °C. Roční úhrn srážek se v průměru pohybuje kolem 600 mm, přičemž v období říjen až březen spadne asi 40 % ročního úhrnu. První sněžení přichází obvykle v listopadu, poslední počátkem dubna a sníh vydrží nejdéle do první dekády března.

---

⁴ Dle tzv. Quittovy klasifikace (QUIT 1971)

6.3 Vodstvo

Hlavním vodním útvarem je řeka Morava, která ve své široké nivě původně meandrovala, ale její tok byl upraven, přičemž bylo vytvořeno koryto s kapacitou na převedení stoleté vody o objemu cca 700 m³/s. V běžném režimu činí průměrný průtok v řece Moravě u Starého Města asi 54 m³/s. Regulací řeky Moravy vznikla síť mrtvých říčních ramen, která jsou dnes rybářsky nebo rekreačně využívána. Významným vodním útvarem Staroměstska je tzv. Baťův kanál. Byl vybudován před druhou světovou válkou jako součást vodní cesty z Otrokovic až do Rohatce. Původně byl vybudován jako základní osa zavlažovacího systému, poté sloužil jako dopravní trasa hnědého uhlí pro Baťovy závody. Dnes je významným vodním biotopem a od roku 1997 i výletní trasou na motorových člunech. [24]

Druhým významným tokem Staroměstska je říčka Salaška (Salašský potok), procházející středem obce. Délka toku činí 17,8 km. Dalšími toky, které odvádějí vody ze staroměstského katastru, jsou Jalubský a Zlechovský potok. Jalubský potok má délku toku 7 km, Zlechovský potok 14,2 km. Vodní útvary patří na Staroměstsku k nejvýznamnějším složkám krajiny.

6.4 Samospráva, obyvatelstvo, společenský život

V současné době žije ve Starém Městě téměř 7 000 obyvatel. Z hlediska věkové struktury je nejpočetnější skupina obyvatel ve věku 15–59 let, bezmála 4 000 osob, starších obyvatel ve věku nad 60 let je necelých 1 600.

Ve městě působí řada korporací a sdružení, nejstarší z nich je Sbor dobrovolných hasičů, jehož historie sahá až do 19. století, myslivecké sdružení, rybářský svaz, zahrádkáři, včelaři a další. Hasiči jsou neodmyslitelnou součástí společenského života města, podílejí se na organizování řady akcí a také se věnují výchově mladé generace v oblasti požární ochrany. K tradičním sportovním organizacím patří Sokol a Orel, fotbalové sdružení TJ Jiskra, pořádají se zde motocyklové závody. Velmi významnou kapitolu v dějinách Starého Města tvoří zahraniční partnerské vztahy. Jedním z nich je partnerství s normandským městečkem Sées v západní Francii a od roku 1998 také s německým městem Tönisvorst. [25]

Ve městě se nachází obchodní a nákupní centrum, které se stále rozšiřuje, hřbitov s kostelem sv. Víta a kaplí sv. Jana Křtitele, tři základní školy, tři mateřské školy, Střední odborná škola a Gymnázium, Společensko-kulturní centrum (dřívější sokolovna), několik obchůdků s potravinami a oblečením, restaurace, koupaliště, fotbalové hřiště a tenisové

kurty spolu se sportovní halou, vlakové nádraží, dům s pečovatelskou službou, zdravotní středisko, hasičská zbrojnice. Dominantou je budova radnice, která byla v roce 2005 rozšířena a sídlí zde i Městská policie. Staré Město vydává Staroměstské noviny, obsažný měsíčník mapující dění ve městě.

Obrázek 2 Mapa katastru města Staré Město [vlastní]

Důležitým bodem města je Památník Velké Moravy, který připomíná jeho významnou historii. Prošel celkovou rekonstrukcí a v budoucnu se stane součástí nového společenského centra města a společně s nově budovaným moderním kostelem bude součástí centrálního městského prostoru.

Město Staré Město je územním samosprávným celkem a subjektem veřejné správy, který se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Je právnickou osobou s právní subjektivitou, s vlastním majetkem, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. [25]

7 KRIZOVÁ PŘIPRAVENOST STARÉHO MĚSTA

Město Staré Město nemá zřízen krizový štáb ve smyslu §21 odst. 2 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů. Pro řešení krizových situací má starosta města vyčleněny osoby v povodňové komisi, se kterými počítá i pro řešení mimořádných událostí jiného typu než povodně. Plní tímto roli alternativního krizového štábu při vzniku mimořádných událostí. V případě vzniku mimořádné události je nutná aktivace komise, tzn. její svolání.

Starosta města se pravidelně účastní potřebných školení. V roce 2015 se zúčastnil celodenního specializovaného školení týkajícího se oblasti krizového řízení a IZS. Kromě toho probíhají pravidelné porady jedenkrát ročně organizované ORP Uherské Hradiště.

Pro řízení povodňové ochrany má starosta zpracovaný digitální povodňový plán města dle zákona 254/2001 Sb. o vodách, naposled byl aktualizován v dubnu 2015.

K varování a informování obyvatel je na území města instalováno několik sirén⁵. Tři elektronické jsou v majetku HZS, jsou dálkově ovládané z KOPIS a ze služebny Městské policie. Jsou umístěné na budově radnice (lze spustit i místně), ZŠ Komenského a SOŠ a Gymnázia. Tyto sirény mají náhradní zdroj. Další čtyři rotační sirény jsou na budovách firem COLORLAK, BENT HOLDING a SLEZAN, jsou místně ovládané a nejsou zálohované. K varování je možné využít také zvon na kostele sv. Michala, nově také zvony na kostele sv. Ducha. K informování obyvatelstva slouží v současné době elektronické sirény a bezdrátový rozhlas (71 ks hlásičů), který pokrývá celé zastavěné území města. V případě potřeby lze využít rozhlasové zařízení na technice místní jednotky SDH (2) a městské policie (1). Přehled a umístění prvků varování jsem také zařadila do **plánu odezvy obce na vznik mimořádné události**.

Starosta nařizuje a organizuje evakuaci. Má pro osoby z ohroženého území města vyčleněny prostory základních škol (ZŠ náměstí Hrdinů pro 350 osob a ZŠ Komenského pro 650 osob) a SOŠ a Gymnázia včetně domova mládeže (pro 640 + 160 osob). Pro nouzové ubytování jsou dle starosty předurčeny prostory pro evakuaci, stravování bude zabezpečeno v kuchyních škol. K zabezpečení nouzové dodávky elektrické energie je k dispozici elektrocentrála JSDHO (3,4 kW). Dle mých zjištění toto není úplně dostačující. Plnění dalších opatření nouzového přežití organizuje starosta města dle situace.

---

⁵ Více v Plánu odezvy obce na vznik MU v závěru práce

Zajištění veřejného pořádku je zabezpečeno v součinnosti s Policií ČR se zapojením městské policie a členů JSDHO. **Městskou policii** zřídilo Zastupitelstvo města dne 1. dubna 1992 a řídí ji starosta města. Činnost Městské policie Staré Město se řídí zákonem číslo 553/1991 Sb. o obecní policii, obecně závaznou vyhláškou o obecní policii ze dne 28. 2. 1992 a dalšími právními předpisy. Městská policie přispívá výrazně k ochraně a bezpečnosti obyvatel. Město Staré Město je připraveno na plnění úkolů za krizových stavů převážně ve spolupráci s IZS.

Dle mých zjištění má rizika dobře zmapována, přičemž hlavní důraz je kladen na protipovodňová opatření. Byla vybudována protipovodňová opatření na řece Moravě, na toku Salaška plánuje město vybudování poldru. Problémovým místem se jeví prostor u přečerpávací stanice, kde by mohla nastat situace vyžadující nasazení vysokokapacitních čerpacích stanic. Zde by obec využila pomoc záchranného útvaru HZS Hlučín. Dle starosty město velmi dobře spolupracuje s místní **JSDHO**. Jednotka je připravena pomáhat při mimořádných událostech a poskytovat kvalifikovanou pomoc starostovi města.

Město věnuje pozornost především informování občanů a subjektů v záplavovém území (Morava, Salaška) a také subjektů v zóně ohrožené závažnou havárií ve firmě COLORLAK ohledně možných následků a připravených opatřeních.

Mezi hlavní rizika, která mohou ohrozit obyvatele na území města, patří havárie ve firmě COLORLAK, dalším rizikem jsou havárie v silniční a železniční dopravě. Město se nachází v ochranném pásmu velkochovů drůbeže ve Zlechově a Starém Městě a v pásmu dozoru farem v Boršicích, Stříbrnicích, Jalubí, Jarošově a Místřicích. V případě potvrzení výskytu ptačí chřipky v některém z těchto provozů dojde v katastrálním území města Staré Město k úpravám v pohybu a chovu drůbeže.

7.1 Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

Prvopočátek založení Hasičského sboru ve Starém Městě se datuje od roku 1875, kdy se používaly primitivní hasičské nástroje jako dřevěné džbery na vodu, dřevěné nebo plátěné plácačky, malé ruční stříkačky, háky a žebře. Teprve později vznikl spolek na právním základě. V roce 1891 byly vypracovány stanovy hasičského sboru, které byly schváleny obecním zastupitelstvem a zaslány zemskému místodržitelství do Brna. Nejvíce hasiči vyjížděli k hašení stodol, hospodářských budov, obytných budov a také zasahovali v místním tehdejší cukrovaru. V roce 1938 byla vybudována hasičská zbrojnice v ulici Za radnicí se

třemi garážemi a společenskou místností. Od roku 2001 sídlí hasiči v nově postavené zbrojnici v ulici Za Mlýnem [27].

Ve sboru je 24 členů, a to velitel jednotky, zástupce velitele jednotky, čtyři velitelé družstva, technik strojní služby, tři strojníci a čtrnáct hasičů. Jednotka je zařazena do kategorie JPO V. K zásahům vyjíždí hasiči vozidlem Ford Tranzit DA - L1Z⁶. Jedná se o devítimístné vozidlo v provedení BUS. Je vybaveno motorem o výkonu 85 kW, ABS, ESP, klimatizací a tažným zařízením. Transit je vybaven podle vyhlášky 53/2010 Sb., o technických podmínkách požární techniky. Toto vozidlo bylo zakoupeno z prostředků města a dotací kraje. Dalším vozidlem je cisternová automobilová stříkačka CAS 32 - T 148⁷. K dalšímu vybavení patří: 2 ks plovoucích čerpadel, 3 ks elektrických kalových čerpadel, řetězová motorová pila, nafukovací člun. Každý člen jednotky má přidělený zásahový oblek Fireman III, přilbu Gallet, zásahovou obuv Haix a zásahové rukavice. Pro komunikaci slouží mobilní radiostanice a 3 ks ručních radiostanic Motorola. Jednotka vlastní i další ochranné pomůcky, jako chemicky odolné brodicí kalhoty, nepromokavé komplety atd. Seznam vybavení nám ukazuje, že je nutné, aby se členové jednotky pravidelně účastnili výcviků a školení. Zahrnuje výcvik, údržbu, BOZP, zdravotní přípravu, spojení a komunikaci. Školení připravuje, organizuje a řídí velitel jednotky a provádí se formou přednášek, prezentací i formou praktickou. [27]

Hasiči u zásahu plní funkce dle jejich odborností. V rámci JSDHO se rozlišují funkce velitel jednotky, velitel družstva, strojník a hasič. Velitelem je pan Jakub Kotačka, který je zároveň příslušníkem HZS Zlínského kraje, což zajišťuje vysokou úroveň profesionality JSDHO. Na zásahy mimo město jsou vysíláni přes KOPIS HZS Zlínského kraje nebo na vyžádání velitele zásahu.

7.2 Výjezdy staroměstských hasičů

V roce 2015 jednotka vyjížděla k několika nahlášeným událostem. Nejčastěji šlo o událost typu požár, jednou odvětrání zakouřených prostor, čerpání vody a odstranění spadlého

---

⁶ DA-dopravní automobil, L(hmotnost)- lehké (od 2000 do 7500 kg), 1 - silniční, Z-základní vybavenost

⁷ 32 - výkon čerpadla 3200 l/ min., T 148 - typ podvozku Tatra 148

stromu po vichřici. Dvě z nich byly kvalifikovány jako mimořádná událost, a to požár příručního skladu v laboratořích místní firmy COLORLAK a.s., a rozsáhlý požár travnatého a křovinatého porostu při železniční trati. Členové jednotky si v minulém roce také prohlubovali znalosti a dovednosti při odborné přípravě a absolvovali cvičení na instalaci protipovodňových zábran ve spolupráci s městem Staré Město a Povodím Moravy. [28]

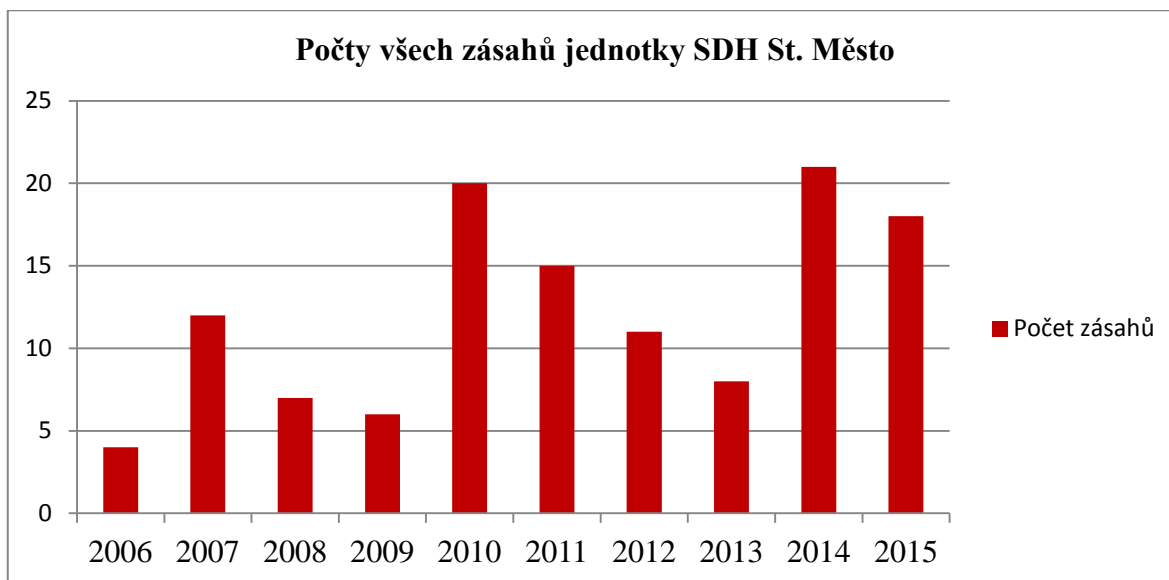
V tabulce uvádím další zásahy dobrovolných hasičů v obci od roku 2006.

Tabulka 3 Výjezdy jednotek JSDH od roku 2006 [vlastní]

Rok	Zásahy JSDHO ve Starém Městě
2006	Rozsáhlý požár seníku, 2x požár rodinného domu, požár trávy u železniční trati, Pomoc při povodni, požár uskladněných klád, požár sypkého odpadu
2007	požár dopravního prostředku, 2x požár stohu, požár polního porostu, 4x technická pomoc při čerpání vody ze sklepů
2008	4x požár rodinného domu, požár dopravního prostředku
2009	Požár rodinného domu, technická pomoc při úniku nebezpečné látky, požár průmyslového objektu
2010	Pomoc při povodni, technická pomoc při odklizení spadných větví po větrné smršti, požár v průmyslovém objektu, požár rodinného domu
2011	5x požár v průmyslovém objektu, požár trávy, požár dopravního prostředku
2012	Požár trávy, požár průmyslového objektu, požár polního porostu, požár kůlny, pomoc při dopravní nehodě
2013	2x požár rodinného domu, požár lokomotivy
2014	Hledání pohřešované osoby, požár uskladněného sena, 2x požár rodinného domu, požár vozidla, požár kůlny, požár hospodářské budovy, odčerpávání vody po dešti, požár v průmyslovém objektu

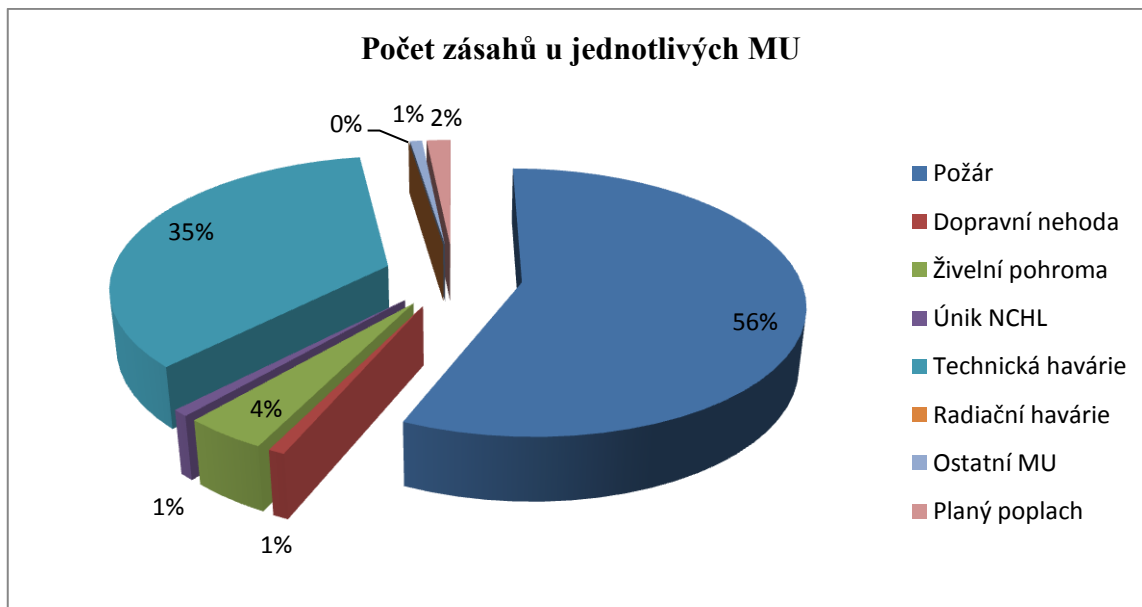
Hasiči vyjížděli k mnoha událostem i do jiných obcí. Vybrala jsem zde události, které se odehrály přímo ve Starém Městě, abychom získali informace o nejčastějších mimořádných událostech v obci. Je zřejmé, že nejčastěji se zde vyskytují požáry rodinných domů, požáry dopravních prostředků, travnatých porostů a dále mimořádné události jako povodeň, přívalový déšť, silný vítr a situace vyskytující se v průmyslových objektech, nejčastěji ve firmě COLORLAK a.s. Větší počet hasičů, techniky a svolání více jednotek si vyžádaly zásahy při čerpání vody následkem povodní a vydatných srážek. Porovnání počtu všech výjezdů

jsem znázornila do grafu, ze kterého je patrné, že nejvíce zásahů proběhlo v roce 2014. Data jsem čerpala z počítačové aplikace HZS ČR při osobních konzultacích.

Obrázek 3 Statistika zásahů JSDH Staré Město [vlastní]

V dalším grafu jsem znázornila procentuální zobrazení četnosti výskytu mimořádných událostí, kterých se jednotka SDH Staré Město účastnila v období posledních deseti let. Opět se ukazuje, že nejčastěji se jednalo o požáry a technické havárie. Data jsou čerpána ze statistického sledování událostí z dokumentací HZS Zlínského kraje.

Obrázek 4 Procentuální vyjádření výjezdů k jednotlivým MU [vlastní]

Závěrem lze konstatovat, že JSDHO je velmi důležitá součást města. I když jsou hasiči zařazeni do kategorie JPO V, tedy jednotka s místní působností, mají za sebou mnoho zásahů i v okolních obcích a městech. Hasiči provádí také preventivní činnost. Práce hasiče je časově náročná práce, což dokládá množství zásahů a může ji dělat jen člověk ochotný a obětavý, který nehledí na svůj volný čas.

Ráda bych zde zmínila největší mimořádnou událost, **povodně v roce 1997**, kdy byli dobrovolní hasiči jedinou organizovanou složkou, která věděla, co má dělat a jak efektivně využívat danou techniku. Byli řádně vybaveni a připraveni k účinné pomoci. Při této katastrofě bylo ve Starém Městě zaplaveno 540 domů, 21 ulic, vážně poškozených a dlouhodobě neobyvatelných bylo 150 domů, určeno k demolici téměř 80 domů. Přibližné škody na bytovém fondu byly vyčísleny na 150 milionů Kč, 185 lidí se ocitlo bez přístřeší a muselo být dočasně ubytováno jinde⁸. [29]

Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany je povinna zřizovat jednotku sboru dobrovolných hasičů, která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, členům JSDH za hašení požárů a záchranné práce v mimopracovní době poskytuje odměnu. Dále je povinna udržovat akceschopnost JSDH, zabezpečovat odbornou přípravu jejích členů a materiální a finanční potřeby.

Dále zabezpečuje a hradí preventivní zdravotní prohlídky, zabezpečuje údržbu objektů požární ochrany a zpracovává stanovenou dokumentaci. [30]

---

⁸ Stav ke dni 16. 3 1998

8 ANALÝZA RIZIK

Hodnocení rizik může probíhat v různých formách, což záleží na získaných informacích, možnostech hodnotitelů, ale i účelu posuzovaných rizik a druhu ohrožení. Metody analýzy rizik slouží pro další proces rozhodování. Pracovní postup by se měl řídit určitými požadavky, které zajistí kvalitní rozhodnutí a řízení pro zajištění ochrany a bezpečnosti. Mnohdy je řešená problematika ucelená nebo může mít nejistoty a neurčitosti. V tom případě je vhodné aplikovat expertní metody s více kritérii. Já jsem zvolila jednoduchou bodovou polo-quantitativní metodu PNH a metodu expertních odhadů, které využiji k vyhodnocení konkrétních rizik ve městě. Dle výsledků vyhodnotím naléhavost přijetí opatření ke snížení rizika a prioritu těchto opatření, která následně uvedu v plánu odezvy obce na vznik mimořádné události.

8.1 Jednoduchá bodová polo-quantitativní metoda

U této metody zjišťuji míru rizika na základě tří složek s ohledem na pravděpodobnost vzniku (P), pravděpodobnost následků (N) a názor hodnotitelů (H). Jedná se o jednoduchou metodu posouzení nebezpečí.

Stanovení ukazatelů

P – pravděpodobnost vzniku a existence nebezpečí

Tabulka 4 Ukazatelé pravděpodobnosti vzniku a existence nebezpečí [31]

Nahodilá (jednou za 100 let)	1
Nepravděpodobná (jednou za 50 let)	2
Pravděpodobná (jednou za 10 let)	3
Velmi pravděpodobná (jednou za 5 let)	4
Trvalá (jednou za rok)	5

N – možné následky ohrožení na obyvatelstvu, území a majetku

Tabulka 5 Ukazatelé možných následků ohrožení [31]

Žádné následky	1
Téměř žádné následky	2
Vážné následky	3
Velmi vážné následky	4
Trvalé následky	5

H – názor hodnotitelů

Tabulka 6 Ukazatelé možných následků ohrožení [31]

Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení	1
Malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení	2
Větší, zanedbatelný vliv na míru ohrožení a nebezpečí	3
Velký a významný vliv na míru ohrožení a nebezpečí	4
Více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky ohrožení a nebezpečí	5

Základním východiskem pro tuto metodu je stanovení nepříznivých událostí, které se ve městě mohou vyskytnout. Vybrala jsem ty, které se zde za posledních deset let nejčastěji vyskytly a ty, které mohou obyvatele nyní nebo v budoucnu ohrozit. Jedná se o povodeň, přivalové srážky, požár přírodního porostu, požár rodinného domu, havárie na silnici, nehody v železniční dopravě, MU ve firmě COLORLAK, tři čerpací stanice, vichřice. Je zde také možnost úniku nebezpečné látky při přepravě, jelikož zdejší komunikace jsou velmi frekventované.

Celkové hodnocení rizika po stanovení jednotlivých činitelů získáme součinem, jehož výsledkem je ukazatel míry rizika – R.

$$R = P \times N \times H$$

Tabulka 7 Ukazatelé míry rizika [31]

Rizikový stupeň	R	Míra rizika
I.	> 100	Nepřijatelné riziko
II.	51 - 100	Nežádoucí riziko
III.	11 - 50	Mírné riziko
IV.	3 – 10	Akceptovatelné riziko
V.	< 3	Bezvýznamné riziko

Výpočet rizika

Nyní do tabulky dosadím vybrané nepříznivé události, posoudím pravděpodobnost vzniku dle četnosti výskytu a dosadím další stupně ohrožení ve složkách možných následků a názoru hodnotitelů.

Tabulka 8 Hodnocení rizik pro obec Staré Město [vlastní]

Nebezpečí	Pravděpodobnost vzniku (P)	Možné následky (N)	Názor hodnotitelů (H)
Povodeň, řeka Morava	3	5	5
Přívalový déšť	5	2	1
Požár přírodního porostu	5	2	2
Požár budov (RD, firmy)	5	4	4
Nehoda na silnici	5	4	4
Nehoda na železnici	4	4	4
MU ve firmě Colorlak	5	4	4
MU na čerpací stanici	2	4	3
Únik nebezpečné chemické látky	3	3	3
Vichřice	4	3	2

V další tabulce vyjádřím míru rizika vypočteného dle vzorce, stanovím rizikový stupeň a vyhodnotím míru ohrožení pro obec.

Tabulka 9 Výpočet rizika a jeho vyhodnocení [vlastní]

Nebezpečí	Vyjádření rizika	Rizikový stupeň	Míra ohrožení
Povodeň, řeka Morava	75	II.	Nežádoucí riziko
Přivalový déšť	10	IV.	Akceptovatelné riziko
Požár přírodního porostu	20	III.	Mírné riziko
Požár budov (RD, firmy)	80	II.	Nežádoucí riziko
Nehoda na silnici	80	II.	Nežádoucí riziko
Nehoda na železnici	64	II.	Nežádoucí riziko
MU ve firmě Colorlak	80	II.	Nežádoucí riziko
MU na čerpací stanici	24	III.	Mírné riziko
Únik nebezpečné chemické látky	27	III.	Mírné riziko
Vichřice	24	III.	Mírné riziko

8.2 Metoda expertních odhadů

U této metody jde o odhad kvantitativních ukazatelů dle kategorizace událostí se zahrnutím účinku možných následků. Určuje míru rizika pro další srovnání jednotlivých druhů událostí. Ukazatele jsou rozděleny ve třech oblastech, a to *charakteristika, ohrožení a opatření*. Míra rizika se poté vypočte dle rovnice:

$$P * (T * 10) * ((O + S + B + D + C + Z + K) * 10)$$

míra rizika = _____

Pr * 10

Níže uvádím tabulku s kvantitativními ukazateli a hodnotami, které mi poslouží k hodnocení jednotlivých MU. Znamka u „pravděpodobnosti“ ukazuje na četnost vzniku událostí (1 znamená jednou za 100 let, 200 dvakrát do roka). Časová predikce ukazuje, s jakým

předstihem lze vznik živelné pohromy očekávat. Doba trvání určuje dobu, po kterou událost ohrožuje území. Ukazatel „ohrožení“ má čtyři položky dle toho, co konkrétně je ohroženo: obyvatelé (O), dopravní prostředky (D), chov zvířat (C), budovy (B) a plochy (S). Ukazatel „opatření“ je rozdělen do skupin: potřeba sil a prostředků (Z) a nutnost koordinace složek (K), což určuje spolupráci mezi jednotkami, které se účastní řešení MU.

Tabulka 10 Kvantitativní ukazatelé a jejich hodnoty [32]

	Označení	Ukazatel	Možné hodnoty					
			stupnice	1	2	4	10	100
Charakteristika	P	Pravděpodobnost (četnost vzniku)	každých 100 let	každých 50 let	každých 25 let	každých 10 let	jedenkrát ročně	dvakrát ročně
		stupnice	0	1	2	3	4	5
	Pr	Predikce	---	méně než 1 hodina	1 hodina až 1 den	1 den až 1 měsíc	1 měsíc až 1 rok	více než 1 rok
	T	Doba trvání	---	méně než 1 hodina	1 hodina až 1 den	1 den až 1 měsíc	1 měsíc až 1 rok	více než 1 rok
Ohrožení	O	Obyvatelstvo	bez ohrožení	jednotlivé osoby	nejvýše 100 osob	100 až 1000 osob	více jak 1000 osob	---
	S	Plochy	řádově v m ²	do 500 m ²	do 10000 m ² (1 ha)	do 1 km ²	více než 1 km ²	---
	B	Budovy, obce	bez ohrožení objektů	jednotlivý objekt nebo část	více jak 1 objekt	část obce nebo areálu podniku	celé obce	---
	D	Dopravních prostředků	bez účasti dopr. prostředků	jednotl. prostředky osobní nebo nákladní dopravy	jednotlivé prostředky hromadné dopravy osob	železniční soupravy, letecká a lodní přeprava, hromadné hav. v siln. dopravě	---	---
	C	Chov zvířat	bez ohrožení zvířat	jen jednotlivá zvířata	cenný chov zvířat	několik chovů hosp. zvířat	---	---
Opatření	Z	Potřeba sil a prostředků	---	základní složky IZS	základní a ostatní složky IZS okresu	základní a ostatní složky IZS i z jiných okresů	pomoc i dle §22 z.239 nebo zahraniční pomoc	---
	K	Nutnost koordinace složek	---	bez nutnosti koordinace	koordinace velitelem zásahu	zřízení štábu velitele zásahu, rozdělení místa zásahu na sektory a úseky	koordinace na strategické úrovni (aktivace krizového štábu)	---

Dle tabulky vyhodnotím mimořádné události a po dosazení do tabulky získám jednotlivé ukazatele k následnému výpočtu. Při hodnocení jsem také vycházela z analýzy při konzultacích a sběru informací se zaměstnanci města a HZS.

Tabulka 11 Kvantitativní ukazatelé pro Staré Město [vlastní]

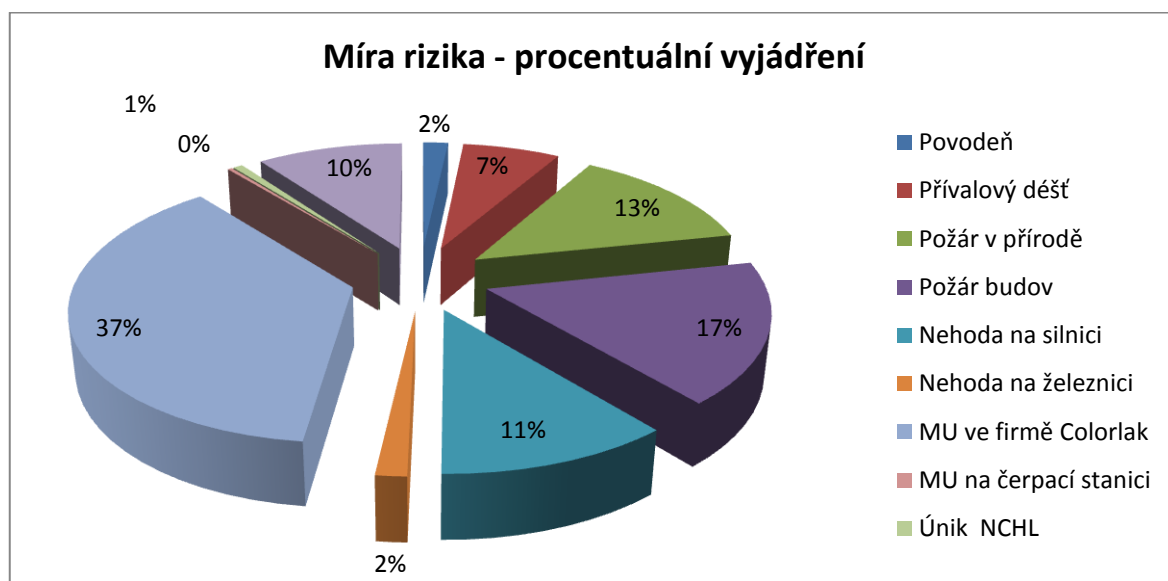
RIZIKO	P	Pr	T	O	S	B	D	C	Z	K
Povodeň	10	3	3	4	4	3	0	1	3	3
Přívalový déšť	100	2	2	1	1	2	0	1	1	1
Požár v přírodě	100	1	2	0	3	0	0	0	2	2
Požár budov	100	1	2	1	1	1	1	1	2	2
Nehoda na silnici	100	1	2	1	0	0	1	0	2	2
Nehoda na železnici	10	1	2	1	0	0	3	0	2	2
MU ve firmě COLORLAK	100	1	3	3	3	2	0	1	2	2
MU na čerpací stanici	2	1	2	1	1	1	1	0	2	2
Únik NCHL	10	2	2	1	2	0	0	0	2	2
Vichřice	100	2	3	1	2	2	0	0	1	1

Dle rovnice jsem vypočetla míru rizika, stanovila pořadí nebezpečnosti a vyjádřila v procentech.

Tabulka 12 Míra rizika pro Staré Město – výpočet [vlastní]

RIZIKO	MÍRA RIZIKA	POŘADÍ	PROCENTUÁLNÍ VYJÁDRĚNÍ
Povodeň	1800	7.	2
Přítalový déšť	7000	6.	7
Požár v přírodě	14000	3.	13
Požár budov	18000	2.	17
Nehoda na silnici	12000	4.	11
Nehoda na železnici	1600	8.	2
MU ve firmě COLORLAK	39000	1.	37
MU na čerpací stanici	320	10.	0
Únik NCHL	700	9.	1
Vichřice	10500	5.	10

Pro lepší přehlednost uvádím míru rizika v procentech v grafu.

Obrázek 5 Míra rizika – procentuální vyjádření [vlastní]

8.3 Shrnutí analýzy rizik a návrh opatření

Metody se vhodně doplňují a společně tvoří přehled nejzávažnějších mimořádných událostí, na které je potřeba navrhnout patřičná opatření. Metoda expertních odhadů ukazuje podílové zastoupení jednotlivých ohrožení ve městě a metoda PNH určuje míru rizika.

Na základě jednoduché bodové polo-kvantitativní metody PNH se jeví jako nežádoucí riziko povodně. Další nežádoucí riziko představuje požár budov v obci, ať už rodinných domů nebo technických budov, který se dle statistik řadí v obci k nejčastějším událostem s výjezdem hasičů. Dále je to nehoda na silnici, nehoda na železnici a mimořádné události ve firmě COLORLAK. Požár přírodního porostu, nehoda na čerpací stanici, únik nebezpečné chemické látky a vichřice byly vyhodnoceny jako mírné riziko pro obec, domnívám se, že je to proto, že se zde vyskytují méně často, s menší intenzitou a menšími následky. Jako akceptovatelné riziko se jeví přívalový déšť.

Dle metody expertních odhadů se naopak povodně jeví jako málo významné riziko. Tento rozdíl vznikl z důvodu odlišných ukazatelů hodnocení. Také nehody na železnici hodnotí oproti metodě PNH jako mírné. Stejně jako v předchozí metodě vychází jako mírné riziko nehody na čerpací stanici, únik NCHL a vichřice. Jako největší riziko se ukazuje mimořádná událost ve firmě COLORLAK shodně s předchozí metodou.

Havárie ve firmě COLORLAK může mít dle mých zjištění dalekosáhlé následky. Firma je dle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií zařazena do skupiny A, což ji řadí mezi nejnebezpečnější objekty na okrese Uherské Hradiště. Následky případné závažné havárie zásobníku hnacího plynu mohou ohrozit i osoby mimo objekt až do vzdálenosti 175 m od zdroje nebezpečí. Z tohoto důvodu má firma zřízen vlastní krizový plán a také sbor dobrovolných hasičů podniku. Doporučuji seznámit obyvatele v okolí podniku, zejména občany v Domě s pečovatelskou službou s možnými riziky, s připravenými opatřeními a s tím, jak se mají chovat v případě vzniku mimořádné události.

Povodně jsou neustále aktuální. Město se řídí kvalitně zpracovaným digitálním povodňovým plánem, který by měl být pravidelně aktualizován. Také by mělo probíhat školení členů povodňové komise, kontrola evakuačních míst a informování obyvatel o preventivních opatřeních. Doporučuji kontrolovat okolí vodních toků a monitorovat jejich hladiny a trvat na dokončení poldru na toku Salaška.

Požáry patří mezi nejčastější události v obci. Zde bych zvýšila povědomí občanů o nebezpečí vzniku požáru v přírodě (uskladnění sena, pálení trávy) a rodinných domů formou

přednášek, zejména působit na děti ve školách formou besed a her, prostřednictvím hasičů a informacemi na webových stránkách města a ve Staroměstských novinách. Obyvatelé by měli dodržovat bezpečnostní předpisy, provádět kontrolu a čištění technických zařízení v domě a provádět pravidelné revize komínů.

Nehody v železniční a silniční dopravě mohou často ohrožovat obyvatele. Je zde velmi frekventovaná železniční trať Přerov – Břeclav, která je součástí rychlostního koridoru a mezinárodní silnice E50 a silnice I. třídy I/55. Zde bych navrhovala spolupracovat s příslušným orgánem dopravy, rozšířit zpomalovací prvky na vozovce na nebezpečných místech, dozor městské policie u místních škol.

V případě **přívalových dešťů, bouřek nebo vichřic** vidím jako nejdůležitější informovat obyvatele města rozhlasem a na webových stránkách. Navrhuji občanům sledovat zprávy o aktuální situaci i na stránkách ČHMU nebo HZS kraje a včas se připravit na situaci odklizením volně stojících předmětů na bezpečná místa a zabezpečením domu. Preventivním opatřením může být i budování a údržba příkopů k odvádění vody a kanalizace.

Únik nebezpečné látky při přepravě ohrožuje hlavně obyvatele v okolí hlavní silnice v obci. Může dojít k úniku kapalné látky do půdy, podzemní nebo povrchové vody, plynné látky do vzduchu, což je pro obyvatele nejnebezpečnější. Může dojít také k požáru nebo výbuchu. Preventivní opatření lze jen těžko stanovit. Za nejdůležitější považuji co nejrychleji varovat a informovat občany.

Doporučila bych i možnost varování a informování formou hromadného zasílání SMS zpráv. Jelikož v současné době dostávají občané spoustu nevyžádaných SMS zpráv komerčního charakteru, nabízí se využití ankety mezi občany, zda by takový způsob varování uvítali.

Tyto mimořádné události jsem zařadila do plánu odezvy obce na vznik mimořádné události. Z důvodu extrémních veder a dlouhodobého sucha v posledních letech je nutné se připravit na další mimořádnou událost jako nedostatek pitné vody⁹. Navíc lze předpokládat, že se situace bude spíše zhoršovat¹⁰. Proto jsem zahrнула do plánu odezvy i **narušení dodávek pitné vody**.

---

⁹ Více než 650 milionů lidí, téměř každý desátý člověk na světě, žije bez přístupu k pitné vodě.

¹⁰ Ve srovnání s rokem 1950 klesl stav pitné vody celosvětově na méně než polovinu. Během 20. století se počet obyvatel ztrojnásobil, ale spotřeba vody narostla sedmkrát.

8.4 Plán plošného pokrytí

Výčet výše uvedených mimořádných událostí jen potvrzuje důležitost zahrnutí Starého Města v Plánu plošného pokrytí jednotkami požární ochrany. V plošném pokrytí je zahrnuta i firma COLORLAK. Princip plošného pokrytí spočívá v tom, že ke katastrálnímu území obce zařazenému do příslušného stupně nebezpečí se přiřazují druhy a kategorie jednotek požární ochrany, které jsou schopny splnit požadavek na **dobu dojezdu** na místo zásahu danou základní tabulkou plošného pokrytí, požadavek na množství sil a prostředků a požadavek na plnění nutných úkolů vyplývajících z pořadí dojezdu na místo zásahu. [33]

Na území ORP Uherské Hradiště působí 1 profesionální jednotka JPO I, 5 dobrovolných jednotek obce JPO II, 5 dobrovolných jednotek obce JPO III, 35 dobrovolných jednotek obce JPO V a 4 jednotky SDH podniku JPO VI. ¹¹

Požadavkem na jednotku PO, která se dostaví na místo zásahu je 1 velitel, 3 hasiči, mobilní požární technika, CAS nebo dopravní automobil.

V případě mimořádné události ve Starém Městě by na místo nehody vyjízděly jednotky ve složení dle tabulky.

Tabulka 13 Plošné pokrytí Staré Město [vlastní]

Stupeň poplachu	Jednotka a kategorie JPO I - V
1	Uherské Hradiště I, Uherské Hradiště I, Staré Město V
2	Kunovice II, Babice II, Buchlovice II, Nedakonice II, Kostelany nad Moravou V, COLORLAK VI, Velehrad V
3	Otrokovice I, Traplice III, Polešovice III, Bílovice II, Jalubí V

Jednotka Staré Město jakožto jednotka zařazená do **JPO V** má dle plánu plošného pokrytí dobu výjezdu do 10 minut, efektivní doba jízdy činí 5 minut a dojezdová vzdálenost je do 5 km.

¹¹ Uvedené počty jsou k datu 1. 1 2013

9 PLÁN ODEZVY MĚSTA STARÉ MĚSTO NA VZNIK MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

LIST 1	KRIZOVÝ ŠTÁB OBCE
LIST 2	DŮLEŽITÉ KONTAKTY

ZÁKLADNÍ ČÁST	Základní informace o plánu
	Zásady používání plánu
	Údaje o obci

OPERATIVNÍ ČÁST	B1	analýza + postupy: POVODĚŇ
	B2	analýza + postupy: POŽÁR BUDOV
	B3	analýza + postupy: NEHODA NA SILNICI
	B4	analýza + postupy: NEHODA NA ŽELEZNICI
	B5	analýza + postupy: VICHŘICE/TORNÁDO
	B6	analýza + postupy: ÚNIK NEBEZPEČNÉ LÁTKY
	B7	analýza + postupy: PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ
	B8	analýza + postupy: NARUŠENÍ DODÁVEK PITNÉ VODY

POMOCNÁ ČÁST	C1	VAROVÁNÍ A INFORMOVÁNÍ <i>(PŘEHLED SIRÉN, UMÍSTĚNÍ)</i>
	C2	EVAKUACE A NOUZOVÉ UBYTOVÁNÍ <i>(PŘEHLED A KAPACITY)</i>

List 1 – Krizový štáb města**Složení a kontakty**

Krizový štáb obce jmenuje starosta a schvaluje rada města. Jejím předsedou je starosta města, který jmenuje další členy štábu z členů zastupitelstva města a z právnických a fyzických osob, které jsou k tomu způsobilé.

Osoba	Kontakt	Poznámka (funkce)
Josef Bazala	572 416 402	Starosta obce
Ing. Martin Zábranský	572 416 403	Místostarosta obce
Ing. Vladimír Kučera	572 416 405	Tajemník
Miroslav Nosek	572 416 416	Člen
Jakub Kotačka	950 675 111	Velitel JSDH
Ing. Robert Staufčík	572 416 430	Člen
Ing. Štolhoferová Helena	572 416 450	Zapisovatelka

Pracoviště

Starosta obce zřizuje pracoviště krizového štábu obce.

Místo pracoviště: budova městského úřadu, náměstí Hrdinů 100

Způsob aktivace

Svolání členů krizového štábu obce zabezpečuje starosta nebo jím pověřená osoba. Svolání probíhá prostřednictvím mobilních telefonů. Od chvíle, kdy nastane I. stupeň poplachu je nutná aktivizace a od vyhlášení II. poplachového stupně nepřetržitá přítomnost na určeném pracovišti (nebo na spojení) a na spojení musí být předseda štábu nebo některý místopředseda nebo pověřený člen komise, zapisovatelé se střídají po 6 hodinách.

List 2 – Důležité kontakty**Složky integrovaného záchranného systému**

Organizace	Kontakt	Poznámka
HZS Zlínského kraje	150, 112, 950 670 111	KOPIS Zlín
ZZS Zlínského kraje	155	KOPIS
Policie ČR	158	

Ohrožující subjekty

Subjekt	Kontakt	Poznámka
COLORLAK, a.s.	572 527 111	Únik NCHL
OTR Recycling, s.r.o.	572 595 580	Požár
Zdravotní středisko	572 541 111	Požár, únik RP, výbuch
KOVOSTEEL, s.r.o.	572 419 701	Požár, jiné nebezpečí
Koupaliště	721 143 892	Únik NCHL
České dráhy, a.s.	972 111 111	Požár, únik RP
Čerpací stanice Shell, a.s.	575 542 579	Požár, únik RP, výbuch
UNI HOBBY Market	572 435 710	Požár

Poskytovatelé nouzových služeb

Subjekt	Kontaktní osoba	Kontakt	Poznámka
Základní škola	Mgr. Josef Jurnykl	702 278 873	Ubytování, stravování
SOS a Gymnázium	Mgr. Pavel Turčín	572 420 211	Ubytování, stravování
Domov mládeže	Mgr. Vlasta Žáková	572 420 229	Ubytování, stravování

Právnícké a podnikající fyzické osoby v obci

Subjekt	Kontaktní osoba	Kontakt	Poznámka
KOVOSTEEL, s.r.o.		572 419 701	Odpady, recyklace
Ray Service, a.s.		572 434 311	Kabely
HESPO, s.r.o.		572 541 573	STK, emise
LÉKÁRNA TILIA APOTHEKA, s.r.o.		572 541 011	Léky
Železářství Jegla, s.r.o.		572 541 631	Hutní materiál
VTP PELKA, s.r.o.		572 542 120	Voda, plyn, topení
EKO-UH, s.r.o.		570 580 571	Výstavba budov
MIHOCAR, s.r.o.		777 600 993	Autodíly

Základní část

Základní informace o plánu

Plán odezvy (činnosti) orgánů obce Staré Město při vzniku mimořádné události (dále jen „plán“) je zpracováván pro přípravu a řešení mimořádných událostí, které se mohou vyskytnout na území obce. Stěžejní částí plánu je operativní část, kde jsou uvedeny kroky řešení konkrétní situace. Plán schvaluje starosta obce.

Zásady používání plánu

Plán odezvy obce je veřejný dokument. Starosta města nebo jím pověřený pracovník zodpovídá za manipulaci s plánem, resp. s jeho částmi, povoluje opisy a výpisy z plánu. Plán je uložen na městském úřadě Staré Město v elektronické a listinné podobě u starosty města a členů krizového štábu.

Údaje o obci

Obec	WEB	Adresa MěÚ	Telefon	email
Staré Město	www.staremesto.uh.cz	Nám.Hrdinů 100	572 416 411	meusm@staremesto.uh.cz

Geografické údaje

Staré Město leží v tzv. vídeňské pánvi obklopené pahorkatinami a vrchovinami pásma Západních Karpat, v nadmořské výšce 180-190 m n. m. Má rozlohu 2 084 ha, Celkem ve městě žije 6 838 obyvatel. Hlavním vodním útvarem je řeka Morava. Dalšími toky jsou Jalubský potok, Zlechovský potok a Baťův kanál.

Staré Město leží na železniční trati Břeclav – Přerov, na mezinárodní silnici E 50 a silnici I. třídy I/55.

Zásobování vodou a energiemi:

- zdroje pitné vody – SVK Uherské Hradiště (vodojem Mařatice)
- zemní plyn je dodáván – TRANSGAS Praha, RWE Česká Republika
- elektrická energie – EON Česká republika, regionální správa Otrokovice

Operativní část

POVODEŇ

B1

Zdroj rizika + dopady	- řeka Morava, potok Salaška Dopady: ohrožení života, zdraví a majetku osob, poškození infrastruktury, životního prostředí, nepřímé-nedostatek pitné vody, únik nebezpečných látek, vznik epidemií
Preventivní opatření	Při výstraze ČHMÚ o hrozící povodni informovat obyvatele, příprava obyvatel a PO na evakuaci
Postup činností orgánů obce	Varovat obyvatelstvo spuštěním sirény, informovat o druhu ohrožení, vyzvat školská zařízení, právnické a podnikající fyzické osoby, svolat krizový štáb, zajistit zdravotnickou pomoc (ZZS), zamezit nekázní (Policie), vydávat další informace obyvatelstvu (jak postupovat, co dělat) a to všemi dostupnými prostředky (rozhlas, veřejné sdělovací prostředky, náhradní způsob), vyzvat PO a podnikající FO k poskytnutí nezbytné pomoci, plnit opatření dle povodňového plánu, spolupracovat s velitelem zásahu, zajistit evakuaci a nouzové ubytování, zajistit opatření po povodni
Ohrožené lokality	Zemědělské pozemky u železničního mostu, ulice a ohrožené objekty viz „povodňový plán“

POŽÁR BUDOV

B2

Zdroj rizika + dopady	- firma Colorlak a další výrobní objekty, sklady, starší budovy Dopady: ohrožení života, zdraví a majetku osob, poškození životního prostředí (sálání tepla + zplodiny hoření)
Preventivní opatření	Dodržovat protipožární předpisy, revize komínů, údržba technických zařízení
Postup činností orgánů obce	V případě požáru ve velké firmě ohrožující okolí informovat obyvatele v okolí objektu, dále postupovat dle pokynů velitele zásahu, vypracovat zprávu o rozsahu a vzniku požáru
Ohrožené lokality	Okolí firmy Colorlak (Dům s pečovatelskou službou, rodinné domy v okolí, nádraží ČD, sídliště Kopánky, okolní podnikající subjekty)

NEHODA NA SILNICI (HROMADNÁ)

B3

Zdroj rizika + dopady	- mezinárodní silnice E 50 a silnice I. třídy I/55. Dopady: ztráty na životech, poškození vozidel, ohrožení životního prostředí (únik provozních kapalin), poškození komunikace, omezení dopravy na daném území
Preventivní opatření	Na nebezpečných místech ve spolupráci s příslušným orgánem dopravy navrhnout úpravy dopravních značení vedoucích k vyšší bezpečnosti

	(zejména ke zpomalení provozu)
Postup činností orgánů obce	Převzít a ověřit zprávu o vzniku MU (součinnost KOPIS), informovat/varovat obyvatele (rozhlas), dle vývoje situace svolat krizový štáb obce, spolupracovat s velitelem zásahu, další opatření
Ohrožené lokality	Mezinárodní silnice E 50 a silnice I. třídy I/55, ulice Hradištská, Brněnská

NEHODA NA ŽELEZNICI**B4**

Zdroj rizika + dopady	- železniční trať Břeclav – Přerov, železniční přejezd, železniční stanice Dopady: ztráty na životech, poškození železniční trati, omezení dopravy na daném území, únik NL při přepravě
Preventivní opatření	Nelze stanovit
Postup činností orgánů obce	Po převzetí zprávy o MU informovat/varovat obyvatele (rozhlas), v případě úniku NL použít sirény, dle situace svolat krizový štáb, vydávat další informace obyvatelstvu (jak postupovat, co dělat) spolupracovat s velitelem zásahu, další opatření (nouzové ubytování, zdravotnická pomoc)
Ohrožené lokality	Železniční trať Břeclav – Přerov, železniční přejezd, železniční stanice

VICHŘICE/TORNÁDA**B5**

Zdroj rizika + dopady	Dopady: ohrožení zdraví a životů osob, výpadky elektrické energie, přerušování dopravních komunikací, značné škody na budovách, elektrickém vedení
Preventivní opatření	Při výstraze ČHMÚ informovat obyvatele obce (rozhlas) s doporučením provedení patřičných opatření
Postup činností orgánů obce	Varovat (siréna, rozhlas) obyvatele, dle vývoje situace a rozhodnutí starosty svolat krizový štáb nebo pracovníky, kteří se budou podílet na řešení mimořádné události, zabezpečit zdravotnickou pomoc (ZZS), spolupracovat s velitelem zásahu, v příp. výpadku elektrické energie kontaktovat energetické pracoviště, zpracovat zprávu o rozsahu poškození
Ohrožené lokality	Celá obec

ÚNIK NEBEZPEČNÉ LÁTKY**B6**

Zdroj rizika + dopady	-čerpací stanice PHM, koupaliště, firma Colorlak a.s., Purum s.r.o., zdravotnické středisko Dopady: ohrožení zdraví a životů osob, zvířat a životního prostředí
Preventivní	Seznámit obyvatele s možností ohrožení a se způsoby chování při MU

opatření	
Postup činností orgánů obce	Varovat (siréna, rozhlas) obyvatele, informovat o druhu ohrožení, vyzkoušet školská zařízení, právnické a podnikající fyzické osoby, dle vývoje situace a rozhodnutí starosty svolat krizový štáb nebo pracovníky, kteří se budou podílet na řešení mimořádné události, provést opatření k zamezení vniknutí nebezpečné látky do místa působnosti krizového štábu, zamezit pohybu osob v nechráněném prostoru, zabezpečit zdravotnickou pomoc (ZZS), spolupracovat s velitelem zásahu, spolupracovat s policií při regulaci pohybu osob, v příp. potřeby zajistit evakuaci
Ohrožené lokality	Čerpací stanice SHELL Hradišťská, BD-OIL Huštěnovská, ZEVOS a.s. (prodej PHM), OMV Nádražní, okolí firem, sídliště Kopánky

PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ

B7

Zdroj rizika + dopady	Dopady: ohrožení zdraví a životů osob, zvířat a životního prostředí, náhlé zaplavení sklepů domů, komunikací, ucpání kanalizace bahnem, listím apod., eroze na nepevněných cestách, polích a zahradách, odplavení a poškození špatně zabezpečených předmětů, poškození břehů vodních toků
Preventivní opatření	Při výstraze ČHMÚ informovat obyvatele (rozhlas) a doporučit provedení patřičných opatření
Postup činností orgánů obce	Varovat obyvatelstvo spuštěním sirény, informovat o druhu ohrožení, vyzkoušet školská zařízení, právnické a podnikající fyzické osoby, dle situace svolat krizový štáb, zajistit zdravotnickou pomoc (ZZS), zamezit nekázní (Policie), vydávat další informace obyvatelstvu, vyzvat PO a podnikající FO k poskytnutí nezbytné pomoci, postupovat dle povodňového plánu, spolupracovat s velitelem zásahu, zajistit evakuaci a nouzové ubytování, zajistit opatření po povodni
Ohrožené lokality	Objekty lokalizované v okolí vodních toků

NARUŠENÍ DODÁVEK PITNÉ VODY

B8

Zdroj rizika + dopady	- extrémní dlouhodobá sucha, povodně, technologické havárie, terorismus Dopady: ohrožení zdraví a životů osob (kontaminovaná voda), šíření epidemií, nepokoje při vzniku paniky, ekonomické dopady, psychický stav
Preventivní opatření	Nelze stanovit
Postup činností orgánů obce	Nahlásit vznik mimořádné události (starosta), informovat obyvatele všemi dostupnými prostředky o druhu ohrožení dle situace zajistit nouzové zásobování pitnou vodou, při déletrvajícím narušení dodávky pitné vody zakázat používání vody na zahradách, příp. omezit další používání vody (bazény)
Ohrožené lokality	Celá obec

Pomocná část

VAROVÁNÍ A INFORMOVÁNÍ

C1

UMÍSTĚNÍ	VLASTNÍK	TYP	OVLÁDÁNÍ
ZŠ Komenského 1720	HZS	Elektronická	Dálkové
Budova radnice	HZS	Elektronická	Dálkové
SOŠ a Gymnázium	HZS	Elektronická	Dálkové
COLORLAK, obj. č. 109	Podnik	Rotační	Místní
COLORLAK, obj. č. 2	Podnik	Rotační	Místní
BENT HOLDING, Luční	Podnik	Rotační	Místní
SLEZAN, trafo	Podnik	Rotační	Místní
Radnice, MěÚ	Obec	Rozhlas	Dálkové
Dolina,a.s.,Velehradská	HZS	Rotační	Místní

Základní prostředek **varování** obyvatelstva ve městě je siréna, základní prostředek pro **informování** obyvatelstva je městský rozhlas a hlásný megafon. **Náhradní způsob varování a informování** obyvatelstva: výstražné zvukové zařízení na služebních vozech JSDHO a Městské policie, kostelní zvony, osoby – spojky, megafony při jízdě autem.

Varování zabezpečuje HZS kraje, zajišťuje MěÚ a starosta města.

Ověřování provozuschopnosti: majitelé formou upozornění na celostátní zkoušku sirén vždy před pravidelnou celostátní zkouškou sirén prováděnou HZS ČR, každou první středu v měsíci, 10 minut před celostátní zkouškou. Starosta nebo jím pověřený zaměstnanec spustí sirénu lokálním ovládním nebo vyžádá aktivaci sirény dálkovým ovládním z centra KOPIS IZS a všemi dostupnými prostředky doplní varovný signál verbální informací o druhu nebezpečí a způsobu ochrany.

EVAKUACE A NOUZOVÉ UBYTOVÁNÍ**C2**

Evakuaci nařizuje a organizuje starosta města. Velitel evakuace je povinen se ujistit, že všechny osoby nacházející se v objektu uposlechly pokyn k evakuaci.

MÍSTO	ADRESA	KAPACITA	STRAVOVÁNÍ
Základní škola	Nám. Hrdinů 1000	350	ANO
Základní škola	Komenského 1720	650	ANO
SOŠ a Gymnázium	Velehradská 1527	640	ANO
Domov mládeže	Slavomírova 1522	160	ANO

Zabezpečení nouzové dodávky elektrické energie: elektrocentrála JSDHO (3,4 kw)

Věcné prostředky lze při krizové situaci žádat cestou ORP Uherské Hradiště.

Zpracovala: Hana Zpěváková

Dne: 1. 4. 2016

Ve Starém Městě

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zjistit připravenost orgánů obce na mimořádné události a krizové situace a vypracovat plán odezvy orgánů obce na vznik mimořádné události a krizové situace. K tomu bylo potřeba analyzovat konkrétní události, které mohou Staré Město ohrozit. Pro výběr těchto situací mi posloužily osobní konzultace a informace od starosty města a zaměstnanců HZS Zlínského kraje. Využila jsem také informace z kroniky místních hasičů a interních dokumentů HZS a Městského úřadu.

V teoretické části je definována bezpečnost ČR, bezpečnostní systém, systém krizového řízení a integrovaný záchranný systém.

V praktické části jsem analyzovala připravenost starosty města, městského úřadu a JSDHO na mimořádné události. Dle mých zjištění se starosta pravidelně účastní patřičných školení, má vypracovaný digitální povodňový plán a určené členy povodňové komise, kteří v případě jiných MU než povodně budou plnit roli krizového štábu. Město je dobře připraveno na plnění úkolů za krizových stavů, většinu bude řešit v součinnosti s IZS. Hlavní důraz je kladen na protipovodňová opatření. Velmi dobře hodnotím spolupráci s místní JSDHO, jednotka je kvalitně připravena poskytovat součinnost a pomoc starostovi při řešení mimořádných událostí.

Pro vyhodnocení nejčastějších rizik jsem použila jednoduchou bodovou polo - kvantitativní metodu a metodu expertních odhadů. Výsledky těchto hodnocení nejsou ve všech případech stejné, jelikož se v těchto metodách hodnotí různé ukazatele. Metoda expertních odhadů se jeví jako přesnější z důvodu více hodnotících položek. Následně jsem navrhla opatření pro řešení krizových situací a zmírnění jejich následků.

Za nejpřínosnější ovšem považuji sběr informací a osobní konzultace.

Krizové plány mohou významně pomoci při řešení mimořádných událostí a krizových situací. Město Staré Město má zpracován pouze povodňový plán, podle zákona nemusí zpracovávat krizový plán a také ho nemá.

Výstupem a hlavním přínosem mé práce je kromě získání nových zkušeností návrh plánu odezvy orgánů obce na mimořádné události a krizové situace, který předám k dispozici panu starostovi Starého Města. Tímto byl cíl práce splněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] LOŠEK, Václav. *Integrovaný záchranný systém*. Uherské Hradiště: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-287-9.
- [2] ZPĚVÁK, Aleš, František FÍLA, Tereza JONÁKOVÁ a Jiří VÍŠEK. *Ochrana obyvatelstva v republikovém měřítku*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2014, 240 s. ISBN 978-80-7452-044-0.
- [3] ČESKO. *Bezpečnostní strategie 2015*. In: Ministerstvo obrany ČR, 2015. Dostupné také z: <http://www.mocr.army.cz/informacni-servis/bilakniha/dokumenty/ceske-dokumeny/>
- [4] HOKOVSKÝ, Radko a Jakub JANDA. Bezpečnostní strategie ČR 2015: kvalitní koncepce, které by se politici měli držet. *Evropské hodnoty* [online]. 2015 [cit. 2015-12-13]. Dostupné z: <http://www.evropskehodnoty.cz/bezpecnostni-strategie-cr-2015-kvalitni-koncepce-ktere-se-politici-meli-drzet/>
- [5] VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 176 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2510-9.
- [6] Rizika a hrozby. *Jh.cz* [online]. Jindřichův Hradec, 2014 [cit. 2015-11-08]. Dostupné z: <http://www.jh.cz/cs/krizove-rizeni/rizika-a-hrozby/>
- [7] ŠENOVSKEÝ, Michail, Vilém ADAMEC a Zdeněk HANUŠKA. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, 157 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-007-4.
- [8] VESELÁ, Hana. Financování krizového řízení v ČR. *Hzscr.cz* [online]. Praha, 2012 [cit. 2015-11-07]. Dostupné z: <http://hzscr.cz/soubor/financovani-krizoveho-managementu-v-cr-rezim>
- [9] Metodika pro zřizování jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí. In: *Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR* [online]. Praha, 2009, s. 28 [cit. 2015-12-25]. Dostupné z: <http://hzscr.cz/soubor/metodika-zrizovani-jsdho-2009.aspx>
- [10] SMOLÍK, Josef a Tomáš ŠMÍD. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2010, 276 s. ISBN 978-80-210-5288-8.

- [11] FIALA, Miloš a Josef VILÁŠEK. *Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2010, 208 s. ISBN 978-80-246-1856-2.
- [12] TOMEK, Miroslav, Jan STROHMANDL a Jakub RAK. *Zásobování obyvatelstva pitnou vodou za mimořádných situací*. Vydání první. Praha: Academia, 2014, 110 stran. Psyché (Grada). ISBN 978-80-7454-462-0.
- [13] HORÁK, Rudolf. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu*. Praha: Linde, 2011, 456 s. ISBN 978-80-7201-827-7.
- [14] ČESKO. Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v platném znění. In: *Sbírka zákonů ČR*. 1998, částka 39/1998. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>
- [15] ČESKO. Předpis č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, částka 38/2000. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128/info>
- [16] ČESKO. Předpis č. 133/1985 Sb., Zákon České národní rady o požární ochraně. In: *Sbírka zákonů ČR*. 1985, částka 34/1985. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
- [17] ČESKO. Předpis č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2015, částka 135/2015. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-320>
- [18] ČESKO. Předpis č. 239/2000 Sb., Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, částka 73/2000. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>
- [19] ČESKO. Předpis č. 240/2000 Sb., Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, částka 73/2000. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>
- [20] ČESKO. Předpis č. 241/2000 Sb., Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 2000, částka 73/2000. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>
- [21] ČESKO. Předpis č. 254/2001 Sb., Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In: *Sbírka zákonů ČR*. 2001, částka 98/2001. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>
- [22] ANTUŠÁK, Emil. *Krizový management: hrozby - krize - příležitosti*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 395 s. ISBN 978-80-7357-488-8.

- [23] HANUŠKA, Zdeněk. *Organizace jednotek požární ochrany*. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008, 116 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-035-7.
- [24] BEZDĚČKA, Pavel, Jiří ČOUPEK, Luděk GALUŠKA, Miloslav POJSL a Ludmila TARCALOVÁ. *Staré Město v proměnách staletí*. Staré Město: Město Staré Město, 2000, 412 s. ISBN 80-860-4542-0.
- [25] BAZALA, Josef. *Staré Město ve fotografii*. Staré Město: Město Staré Město, 2010, 125 s. ISBN 978-80-254-7902-5.
- [26] Povinně zveřejňované informace podle zákona č. 106/1999 Sb. In: *Stare-mesto.uh.cz* [online]. Staré Město, 2011 [cit. 2016-01-30]. Dostupné z: http://www.staremesto.uh.cz/page_id=398.
- [27] Historie. *SDH Staré Město* [online]. Staré Město, 2014 [cit. 2016-02-06]. Dostupné z: <http://www.sdhstmesto.estranky.cz/clanky/Historie.html>
- [28] Valná hromada SDH Staré Město. *Staroměstské noviny: Měsíčník Starého Města a okolních obcí*. Staré Město, 2016, **XXIV**(2), 18.
- [29] KUBÍČEK, Milan, František SLAVÍK a František JANÍK. *Povodeň ve Starém Městě: Červenec 1997*. Staré Město: MěÚ Staré Město, 1998.
- [30] Příprava *starostů obcí Jihomoravského kraje* [online]. HZS Jihomoravského kraje, 2015 [cit. 2016-02-07]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/file/2131>
- [31] ŠEFČÍK, Vladimír. *Analýza rizik*. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. ISBN 978-80-7318-696-8.
- [32] KRÖMER, Antonín a Marek SMETANA. Analýza vzniku mimořádných událostí v rámci havarijního plánování metodou expertních odhadů. In: *hzmsk.cz* [online]. [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: http://www.hzmsk.cz/sklad/kraoo/publikace/Krkonose_2002.doc.
- [33] PALOCH, Radim. Plošné pokrytí. In: *MV GŘ HZS ČR: Hasiči vzdělávání* [online]. [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: <https://www.hasici-vzdelavani.cz/content/plosne-pokryti-poplachovy-plan>
- [34] *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2014. ISBN 9788086466507.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BRS	Bezpečnostní rada státu
CO	Civilní obrana
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HZS	Hasičský záchranný sbor
HDP	Hrubý domácí produkt
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění
JPO	Jednotka požární ochrany
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
NATO	Organizace Severoatlantické smlouvy
NL	Nebezpečná látka
PO	Právnícká osoba
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Bezpečnostní systém státu [vlastní]	13
Obrázek 2 Mapa katastru města Staré Město [vlastní]	29
Obrázek 3 Statistika zásahů JSDH Staré Město [vlastní]	34
Obrázek 4 Procentuální vyjádření výjezdů k jednotlivým MU [vlastní]	34
Obrázek 5 Míra rizika – procentuální vyjádření [vlastní]	42

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Zdroje přírodních hrozeb a jejich příklady [vlastní]	15
Tabulka 2 Přehled antropogenních hrozeb a jejich formy [vlastní].....	16
Tabulka 3 Výjezdy jednotek JSDH od roku 2006 [vlastní]	33
Tabulka 4 Ukazatelé pravděpodobnosti vzniku a existence nebezpečí [31].....	36
Tabulka 5 Ukazatelé možných následků ohrožení [31]	36
Tabulka 6 Ukazatelé možných následků ohrožení [31].....	37
Tabulka 7 Ukazatelé míry rizika [31]	37
Tabulka 8 Hodnocení rizik pro obec Staré Město [vlastní]	38
Tabulka 9 Výpočet rizika a jeho vyhodnocení [vlastní]	39
Tabulka 10 Kvantitativní ukazatelé a jejich hodnoty [32].....	40
Tabulka 11 Kvantitativní ukazatelé pro Staré Město [vlastní]	41
Tabulka 12 Míra rizika pro Staré Město – výpočet [vlastní]	42
Tabulka 13 Plošné pokrytí Staré Město [vlastní].....	45

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Legislativa

PŘÍLOHA P II: Základní pojmy v krizovém řízení

PŘÍLOHA P I: LEGISLATIVA

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů vymezuje obec jako základní jednotku územní samosprávy, vybavenou vlastním majetkem a právem hospodařit s tímto majetkem. Stanovuje pravidla pro samosprávu obce. Vymezuje orgány obce, jeho pravomoc, radu obce, starostu obce a jeho kompetence. [14]

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, jeho účelem je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany. [16]

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), říká, že úkolem HZS je chránit životy, zdraví a majetek obyvatel při požárech a mimořádných událostech. Mimo jiné má za úkol stanovit krizový plán. [17]

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému stanovuje postavení a úkoly orgánů obce s rozšířenou působností a obcí při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Starosta obce s rozšířenou působností

- a) koordinuje záchranné a likvidační práce při řešení mimořádné události
- b) schvaluje vnější havarijní plány. [18]

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností.

Starosta obce s rozšířenou působností

- a) zajišťuje připravenost správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací
- b) řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků, zřizuje a řídí bezpečnostní radu obce s rozšířenou působností,

organizuje přípravu správního obvodu obce s rozšířenou působností na krizové situace a podílí se na jejich řešení, schvaluje krizový plán obce, vyžaduje od hasičského záchranného sboru kraje údaje

c) zřizuje a řídí krizový štáb obce s rozšířenou působností pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností

d) zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce

e) plní úkoly stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení

f) odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra. [19]

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů upravuje přípravu hospodářských opatření pro krizové stavy a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. Stanoví pravomoci vlády a správních úřadů při jejich přípravě a přijetí. Hospodářským opatřením se v souladu se zákonem rozumí organizační, materiální a finanční opatření, přijímané správním úřadem v krizových situacích pro zabezpečení nutné dodávky výrobků, prací a služeb nutné k překonání krizových stavů. [20]

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, jehož účelem je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl. Účelem tohoto zákona je též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo záviselých suchozemských ekosystémů. [21]

PŘÍLOHA PII: ZÁKLADNÍ POJMY V KRIZOVÉM ŘÍZENÍ

Některé pojmy byly vymezeny v zákonech 110/1998 Sb., 239, 240 a 241/2000 Sb., nebyly ale úplně ujednoceny. Na úvod k této problematice zde některé základní pojmy, které jsou obsaženy v bakalářské práci, definuji.

Havárie – rozsáhlé narušení pravidel, postupů, dohod a zákonů, které vede ke vzniku mimořádné události. Je to mimořádná událost, která vznikla v souvislosti s výrobou, dopravou, manipulací nebezpečných škodlivin, která vede k ohrožení života a zdraví lidí, životního prostředí nebo ke škodě na majetku. [22]

Hladina povodňového nebezpečí – hladina vody, která se považuje za nebezpečnou a při níž se vyhláší povodňové nebezpečí. [22]

Hrozba – libovolný subjekt, jenž svým působením může poškodit nebo zničit chráněnou hodnotu nebo zájem jiného subjektu nebo událost jako bezprostřední příčina poškození konkrétní chráněné hodnoty nebo zájmu. [22]

Integrovaný záchranný systém - koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. (Zákon č. 239/2000 Sb., §2 písm. a)

Krizové řízení - souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s

- přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo
- ochranou kritické infrastruktury. (Zákon č. 240/2000 Sb., § 2 písm. a)

Mimořádná událost - škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. (Zákon č. 239/2000 Sb., §2 písm. b)

Nákaza – latentní či reálná hrozba hromadného onemocnění osob nebo zvířat, napadení plodin škůdci. Projevuje se ve formě *epidemie, epizootie, epifytie, pandemie*. [22]

Nouzový stav – krizový stav vyhlášený vládou ČR při krizových situacích v důsledku živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií nebo jiného nebezpečí, které ohrožuje životy, zdraví občanů nebo majetek. Může se vyhlásit nejdéle na 30 dnů. [22]

Nebezpečí – vlastnosti látky, jevu či děje, které mají možnost způsobit neočekávaný negativní jev – poškození či ohrožení zdraví lidí, škody na majetku nebo znečištění ŽP. (toxická, hořlavost, výbušnost, teplota, tlak). [22]

Ochrana obyvatelstva - plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. (Zákon č. 239/2000 Sb., §2 písm. e)

Povodeň – extrémní hydrologický jev, projevuje se náhlým zvýšením průtoku vodního toku následkem dešťů, tání sněhu nebo ledovců. Přechodné výrazné zvednutí vodní hladiny, při kterém dochází k překročení množství vody, které jsou toky schopné odvést. [22]

Povodňové plány – dokumenty, které obsahují způsob zajištění včasných informací o vývoji povodně, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací, způsob zajištění aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné služby a ochrany objektů, přípravu záchranných prací a stanovení stupňů povodňové aktivity. [22]

Požární zásah – činnost, která směřuje nejprve k lokalizaci a pak k likvidaci požáru, kdy je ukončeno nežádoucí hoření. [23]

Živelní pohroma – mimořádná událost vyvolaná přírodními vlivy.

Některé pojmy se mohou v různých resortech rozcházet, jsou platné jejich pohledu a úrovní poznání obecné teorie.

K důkladnému pochopení problematiky a zdokonalování připravenosti na krizové stavy je nezbytné neustále vyhledávat nové aktuální informace z různých zdrojů.

